

RAPORT O STANIE GMINY LISKÓW ZA 2023 ROK

Lisków, maj 2024 r.

Spis treści:

I. Wstęp

II. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka gminy

B. Zarządzanie gminą

III. Informacje finansowe

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

VI. Realizacja uchwał rady gminy

VII. Podsumowanie

I. Wstęp

Raport o stanie Gminy Lisków za 2023 rok został opracowany na podstawie art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, który stanowi, że Wójt co roku do dnia 31 maja, przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy oraz przedstawia informacje o gminie Lisków w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku. Dane pochodzą ze zbiorów Urzędu Gminy w Liskowie, jednostek organizacyjnych gminy, instytucji kultury oraz Urzędu Statystycznego.

II. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Lisków jest gminą o charakterze wiejskim, położoną w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie kaliskim. Gmina oddalona jest od miasta powiatowego Kalisza o około 30 km, od miasta Turek o około 29 km, a od Sieradza o 44 km. Gminę Lisków od miasta wojewódzkiego Poznań dzieli około 146 km, od Wrocławia o 151 km a od Łodzi o 86 km. Gmina graniczy z:

- Gminą Ceków-Kolonia od północnego zachodu,
- Gminą Koźminek od południa,
- Gminą Kawęczyn od północnego wschodu (powiat turecki),
- Gminą Goszczanów od strony południowego wschodu (powiat sieradzki).

System przestrzenny gminy swoim zasięgiem obejmuje 20 sołectw. Powierzchnia gminy Lisków jest równa 7 550 ha, co stanowi 6,5% powierzchni powiatu kaliskiego oraz 0,25% województwa wielkopolskiego.

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 471 – trasa będąca łącznikiem pomiędzy drogą krajową nr 12 i drogą krajową nr 83. Pod względem geograficznym Lisków leży w makroregionie Niziny Południowo wielkopolskiej i mezoregionie Wysoczyzny Tureckiej. Teren Wysoczyzny stanowi równinę morenową, pokrytą glinami zwałowymi zlodowacenia środkowopolskiego. Na glinach zalegają płaty utworów moren czołowych, w morfologii terenu zaznaczających się jako ciągi wzniesień, zbudowanych ze żwirów i piasków. Rzeźba terenu gminy jest mało urozmaicona, falista, z lokalnymi pagórkowatymi kulminacjami o wysokościach względnych rzędu kilku metrów. Teren wznosi się łagodnie z zachodu na wschód. Dość licznie występują tu wydmy o wysokościach względnych do 10 m. Cała gmina Lisków położona jest w dorzeczu rzeki Prosnicy. Na terenie gminy Lisków występuje duże zróżnicowanie gleb. Przeważają gleby bielcowe i brunatne. Na krajobraz gminy składają się rozległe łąki i pola oraz lasy.

Liczba mieszkańców Gminy Lisków na koniec 2023 roku wynosiła 5.110 osób. Pod względem płci w gminie Lisków dominują kobiety, których jest 2.656 (52,0%), mężczyźni stanowią liczbę 2.454 (48,0%) i jest ich mniej od kobiet o 202 osoby. Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie Gminy Lisków zameldowanych było na pobyt czasowy 49 osób z innych gmin, w tym 7 cudzoziemców.

W roku 2023 urodziło się 28 dzieci: 11 dziewczynek i 17 chłopców. W Urzędzie Stanu Cywilnego w Liskowie w 2023 roku zarejestrowano 22 akty małżeństwa, w tym 15 ślubów konkordatowych, 7 ślubów cywilnych.

Jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego obchodziło 7 par małżeńskich, które zawarły związek małżeński w roku 1973. Jubilaci zostali uhonorowani Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2023 roku zmarło 61 mieszkańców gminy, w tym 31 mężczyzn oraz 30 kobiet. Sytuacja ta spowodowała ujemny przyrost naturalny, liczba urodzeń była mniejsza o 33 osoby w porównaniu z liczbą zgonów.

W ubiegłym roku zarejestrowano w tutejszym USC także zdarzenia, które miały miejsce poza granicami Polski tj. 4 akty urodzenia dzieci (Francja, Niemcy, Szwajcaria i Wielka Brytania). W porównaniu do roku 2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 34 osoby, więcej ludzi umiera, niż się rodzi. Nasza społeczność podobnie, jak w wielu krajach Europy – starzeje się.

W gminie Lisków w 2023 r. funkcjonowało 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, z których tylko OSP z Liskowa włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W Liskowie funkcjonuje Podstacja Pogotowia Ratunkowego oraz Posterunek Policji.

Na terenie Gminy Lisków w 2023 r. działały następujące placówki oświatowe oferujące edukację na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym:

- Zespół Szkół w Liskowie: Liceum Ogólnokształcące, Technikum im. ks. W. Błazińskiego, Szkoła Branżowa I stopnia, Szkoły dla dorosłych;
- Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie;
- Szkoła Podstawowa w Zakrzynie;
- Szkoła Podstawowa w Strzałkowie;
- Szkoła Podstawowa w Ciepielewie;
- Publiczne Przedszkole Sióstr Służebniczek NMP w Liskowie,
- Publiczny Żłobek w Liskowie.

W zakresie opieki społecznej w Liskowie w 2023 r. funkcjonował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie oraz powiatowe jednostki takie jak:

- Dom Dziecka,
 - Dom Pomocy Społecznej,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy,
- oraz prywatny Dom Seniora „Bursztynowe Zacisze” prowadzony przez „Fundację z Godnością” z Kalisza.

Gminne Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Liskowie od wielu lat prowadzi Zakład Rehabilitacji Leczniczej w Liskowie.

Jak co roku, ważną rolę odgrywają liczne organizacje społeczne działające na terenie gminy Lisków – pełniące istotną rolę w aktywizacji mieszkańców. W gminie w 2023 r. funkcjonowały następujące organizacje pozarządowe:

- Towarzystwo Sportowe Liskowiak,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej – Koło Gminne Lisków,
- Szkolny Związek Sportowy „Powiat Kalisz”,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Liskowiak”,

- Ochotnicza Straż Pożarna w Liskowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ciepiewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Strzałkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Koźlątkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zakrzynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Żychowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna Trzebienie,
- Gminne Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Liskowie,
- „Aktywni dla Małgowa”,
- Stowarzyszenie „Działamy Razem”,
- „Aktywni Rodzice” w Strzałkowie,
- Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Nadziej,
- Stowarzyszenie Regionalna Grupa Historyczna Schondorf,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Koło w Liskowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Liskowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Koźlątkowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Wygodzie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Ciepiewie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Trzebienie,
- Orkiestra Dęta OSP w Liskowie.

Według Głównego Urzędu Statystycznego na terenie gminy Lisków w 2023 roku funkcjonowało: 430 podmiotów gospodarczych, z czego 366 należy do sektora prywatnego, a 332 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działa w sektorze usług (303) – (ujęto tu również handel), następnie w sektorze przemysłu (53), a na końcu w rolnictwie (15).

Na terenie gminy istnieją dobre warunki do rozwoju turystyki pieszej i rowerowej. Przebiega tu szlak rowerowy, który powstał z inicjatywy Lokalnej Grupy Działania „Kraina Nocy i Dni”. W gminie funkcjonują obiekty agroturystyczne, oferujące produkty regionalne. Tereny zielone zajmują 7,5 km² powierzchni gminy Lisków. Gmina położona jest na terenie pagórkowatym, z występującymi dolinami. Cechy te stanowią o atrakcyjności turystycznej tego obszaru, a warunki przyrodnicze skłaniają ku uprawianiu turystyki rowerowej i pieszej. Niemniej jednak, na obszarze gminy nie wyznaczono form ochrony przyrody.

Za gospodarkę wodną i ściekową w gminie Lisków odpowiada Urząd Gminy w Liskowie. Na terenie gminy występują dwie stacje uzdatniania wody – w Liskowie oraz w Strzałkowie. Gmina Lisków jest w 100% zwodociągowana. Według danych statystycznych za 2023 rok długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Lisków wynosiła 116,4 km, a liczba przyłączy do budynków mieszkalnych na terenie gminy wynosiła 1388 sztuk. Zużycie wody w ciągu roku na jedno gospodarstwo domowe kształtowało się na poziomie 163,25 m³. Długość sieci kanalizacyjnej wynosiła na koniec 2023 roku 21,6 km, ilość przyłączy kanalizacyjnych wynosiła 368 sztuk, a na terenach, gdzie nie ma kanalizacji sanitarnej zarejestrowanych było 464 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków.

Długość dróg gminnych według stanu na 31 grudnia 2023 roku wynosiła 89,282 km. Na terenie gminy Lisków znajdowały się 43 przystanki autobusowe.

W celu realizacji zapisów Ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Gminy Lisków podjęła stosowne uchwały, które obowiązywały w 2023 roku:

- 1) Uchwała Nr XXIII/207/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 1 grudnia 2020r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lisków (publikacja: Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 9620 z dnia 11.12.2020r.),
- 2) Uchwała Nr XXIII/208/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 1 grudnia 2020r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (publikacja: Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 9621 z dnia 11.12.2020r.),
- 3) Uchwała Nr V/34/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 25 marca 2015r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym (publikacja: Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 1934 z dnia 31.03.2015r.),
- 4) Uchwała Nr XX/184/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 2 września 2020r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne na terenie Gminy Lisków, położonych na terenie Gminy Lisków (publikacja: Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz.6884 z dnia 11.09.2020r.),
- 5) Uchwała Nr XX/193/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 30 września 2020r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XX/184/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 2 września 2020r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne na terenie Gminy Lisków, położonych na terenie Gminy Lisków (publikacja: Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 7734 z dnia 09.10.2020r.),
- 6) Uchwała Nr XX/185/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 2 września 2020r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy na terenie Gminy Lisków (publikacja: Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 6885 z dnia 11.09.2020r.),
- 7) Uchwała Nr XXI/194/2020 z dnia 30 września 2020r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XX/185/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 2 września 2020r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy na terenie Gminy Lisków,(publikacja: Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 7735 z dnia 09.10.2020r.),
- 8) Uchwała Nr XXXI/189/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 2 września 2020r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym (publikacja: Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 6887 z dnia 11.09.2020r.),
- 9) Uchwała Nr XXXI/276/2021 RADY GMINY LISKÓW z dnia 25 listopada 2021r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz

ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (publikacja: Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 9907 z dnia 08.12.2021r.),

10) Uchwała Nr XL/332/2022 RADY GMINY LISKÓW z dnia 19 września 2022r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wywozem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Lisków w 2023 r. zajmowało się Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o. z Kalisza.

Podmiotami odbierającymi odpady komunalne od właścicieli pozostałych nieruchomości z terenu Gminy Lisków w 2023 r. były firmy:

- Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o., ul. Zjazd 23,62-800 Kalisz,
- Zakład Wielobranżowy ŁAD Marek Buchnajzer, Tymianek 20, 62-840 Koźminek,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych S.A., ul. Bażancia 1a, 62-800 Kalisz.

Miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszona przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2023 r. wynosiła:

- 24,00 zł od mieszkańca, w przypadku gdy odpady były zbierane selektywnie,
- 48,00 zł od mieszkańca, w przypadku gdy odpady były zbierane nieselektywnie.

W ramach systemu gospodarki odpadami komunalnymi objętych zostało 100 % właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

W Urzędzie Gminy złożonych zostało 1336 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (stan na dzień 31.12.2023 r.). Miejscem zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Lisków zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania był: Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych ORLI STAW, Orli Staw 2, 62-834 Ceków.

Na terenie Gminy Lisków w 2023 roku funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), prowadzącym jest Wójt Gminy Lisków. Zdolności przerobowe ZUOK w Orlim Stawie w roku 2023 były wystarczające dla przyjmowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Lisków.

W zakresie gospodarowania zmieszanymi odpadami komunalnymi Gmina Lisków w roku 2023 prowadziła system zgodnie z wytycznymi „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego”. Wszystkie wydatki w 2023 r. związane z gospodarką odpadami komunalnymi ponosiła Gmina Lisków.

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi za okres 01.01.2023 r. do 31.12 2023 r.

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi za okres 01.01.2023 r. do 31.12 2023 r.		
Lp.	Elementy składowe wydatków	Kwota (zł)
1.	- wydatki związane z zapłatą faktur podmiotu odbierającego i zagospodarowującego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem + PSZOK (faktury dot. dzierżawy, usługi wywozu i zagospodarowania odpadów) + wydatki związane z obsługą programową stanowiska pracy – opieka serwisowa	1.364.082,70
2.	- wynagrodzenie + pochodne, tzn.: ubezpieczenie społeczne, składki na Fundusz Pracy, (1 pracownik) + odpis na ZFŚS	82.972,48
3.	- zakup materiałów i wyposażenia + szkolenia	4.719,20
	Wydatki razem:	1.451.774,38

B. Zarządzanie gminą w 2023 r.

1. Wójt, sekretarz, skarbnik

Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec

Zastępca Wójta Dorota Sitko

Sekretarz Gminy Katarzyna Włodarczyk

Skarbnik Gminy Aneta Frydzińska

2. Rada Gminy Lisków

Skład Rady Gminy Lisków kadencji 2018-2023 w 2023 roku przedstawiał się następująco:

1. Bartczak Stanisław
2. Bukowiecki Stanisław – Wiceprzewodniczący Rady
3. Czaja Grzegorz
4. Heresztyn Zdzisław
5. Jaroma Joanna
6. Janicki Ryszard – Wiceprzewodniczący Rady
7. Koziarek Agnieszka
8. Kruczkowski Mariusz
9. Maciejewski Tadeusz
10. Matczak Dariusz
11. Miklas Józef – Przewodniczący Rady
12. Nowicki Radosław
13. Pawlak Marianna
14. Piorunowska Elżbieta
15. Wojtczak Paweł

Skład osobowy stałych Komisji Rady Gminy Lisków kadencji 2018-2023:

a) KOMISJA REWIZYJNA

1. Radosław Nowicki - Przewodniczący Komisji
2. Mariusz Kruczkowski - Członek Komisji
3. Wojtczak Paweł - Członek Komisji
4. Joanna Jaroma - Członek Komisji

b) KOMISJA BUDŻETU, ROLNICTWA I HANDLU

1. Zdzisław Heresztyn - Przewodniczący Komisji
2. Stanisław Bukowiecki - Członek Komisji
3. Mariusz Kruczkowski - Członek Komisji
4. Radosław Nowicki - Członek Komisji
5. Józef Miklas - Członek Komisji

c) KOMISJA OŚWIATY, KULTURY I SPORTU

1. Marianna Pawlak - Przewodnicząca Komisji
2. Grzegorz Czaja - Członek Komisji
3. Zdzisław Heresztyn - Członek Komisji
4. Dariusz Matczak - Członek Komisji
5. Agnieszka Koziarek - Członek Komisji

d) KOMISJA ŁADU, PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

1. Paweł Wojtczak - Przewodniczący Komisji
2. Stanisław Bartczak - Członek Komisji
3. Dariusz Matczak - Członek Komisji
4. Ryszard Janicki - Członek Komisji
5. Tadeusz Maciejewski - Członek Komisji

e) KOMISJA ZDROWIA I SPRAW SOCJALNYCH

1. Elżbieta Piorunowska - Przewodnicząca Komisji
2. Agnieszka Koziarek - Członek Komisji
3. Grzegorz Czaja - Członek Komisji
4. Joanna Jaroma - Członek Komisji
5. Stanisław Bukowiecki - Członek Komisji

f) KOMISJA SKARG, WNIOSKÓW I PETYCJI

1. Tadeusz Maciejewski - Przewodniczący Komisji
2. Stanisław Bartczak - Członek Komisji
3. Marianna Pawlak - Członek Komisji
4. Elżbieta Piorunowska - Członek Komisji

W 2023 r. Rada Gminy Lisków działała w oparciu o Statut Gminy Lisków przyjęty Uchwałą Nr XLIV/319/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 11 października 2018 r. w sprawie Statutu Gminy Lisków.

3. Jednostki pomocnicze Gminy Lisków

W Gminie Lisków w 2023 roku istniało 20 sołectw, działających na podstawie Statutów Sołectw na podstawie Uchwały Nr VII/90/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 30.05.2019 r. w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw Gminy Lisków. Obowiązujące Statuty Sołectw stanowią załączniki do tej Uchwały.

Wykaz jednostek pomocniczych Gminy Lisków:

Lp.	Miejscowość	Imię i nazwisko sołtysa
1.	Annopol	Stanisław Bartczak
2.	Budy Liskowskie I	Czesław Maciejewski
3.	Budy Liskowskie II	Monika Prętczyńska
4.	Chrusty	Agnieszka Urbaniak
5.	Ciepielew	Józef Miklas
6.	Józefów	Tadeusz Maciejewski
7.	Koźlątków	Przemysław Wawrzyniak
8.	Lisków	Marzena Olek - Wiąz
9.	Lisków-Rzgów	Maria Sobczyk
10.	Madalin	Joanna Kliber
11.	Małgów	Zdzisław Heresztyn
12.	Nadzież	Krzysztof Stasiak
13.	Pyczek	Aneta Jendrusiak
14.	Strzałków	Krystyna Kobusińska
15.	Swoboda	Irena Miklas
16.	Trzebienie	Eugeniusz Janaszekiewicz
17.	Wygoda	Urszula Janczewska
18.	Zakrzyn	Honorata Tułacz
19.	Zakrzyn-Kolonia	Czesław Ochlik
20.	Żychów	Zdzisław Harażny

4. Jednostki organizacyjne Gminy Lisków

Zgodnie z Rejestrem prowadzonym przez Wójta Gminy Lisków w Gminie Lisków w 2023 r. funkcjonowały następujące jednostki organizacyjne gminy:

a) Urząd Gminy w Liskowie:

Urząd jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o Regulamin Organizacyjny przyjęty Zarządzeniem Nr 0050.87.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 17.12.2018 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Liskowie. Urząd działa w oparciu o następujące zasady:

- a) praworządności,
- b) służebności wobec społeczności lokalnej,
- c) racjonalnego gospodarowania mieniem publicznym,
- d) jednoosobowego kierownictwa,
- e) planowania pracy,
- f) kontroli wewnętrznej,
- g) podziału zadań pomiędzy kierownictwo Urzędu i poszczególne komórki organizacyjne,
- h) wzajemnego współdziałania.

W skład Urzędu wchodzi samodzielne stanowiska pracy oraz następujące referaty:

- A) Referat Organizacyjny (OR),
- B) Referat Finansowy (FN),
- C) Referat Infrastruktury i Ochrony Środowiska (ROI),
- D) Urząd Stanu Cywilnego (USC),
- E) Referat Oświaty i Sportu (ROS),
- F) Pełnomocnik ds. przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych (AL),
- G) Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych (IN).

Referaty dzielą się na stanowiska pracy jedno lub wieloosobowe. Organizację wewnętrzną referatów, a w szczególności liczbę etatów, zakres zadań referatów i stanowisk pracy, zasady podpisywania pism przez pracowników, określa Wójt. Szczegółowe zakresy czynności poszczególnych pracowników określa Wójt na wniosek Sekretarza Gminy. Referatami kierują kierownicy. Pracownicy zatrudniani na poszczególnych stanowiskach, mogą wykonywać swoje obowiązki również na podstawie umowy zlecenia.

W Urzędzie zostały utworzone następujące stanowiska kierownicze:

- 1) Zastępcy Wójta,
- 2) Zastępcy kierownika Urzędu Stanu Cywilnego,
- 3) kierownika referatu finansowego, którym jest Skarbnik Gminy,
- 4) Zastępcy Skarbnika Gminy,
- 5) kierownika referatu organizacyjnego, którym jest Sekretarz Gminy,
- 6) kierownika referatu infrastruktury i ochrony środowiska,
- 7) kierownika referatu oświaty i sportu.

Według danych statystycznych za 2023 rok przeciętna liczba zatrudnionych w Urzędzie Gminy w Liskowie wynosiła 37,2 etatów ogółem, z czego 3,6 to pracownicy zatrudnieni przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych. W przeliczeniu na osoby w 2023 r. było to 39 pracowników pełnozatrudnionych (30 kobiet), w tym 6 osób zatrudnionych na umowy

okresowe (4 kobiety). Wynagrodzenia osobowe pracowników Urzędu za 2023 rok wyniosły 2.852,7 tysięcy złotych. Pracownicy Urzędu w 2023 r. ogółem przepracowali 61,5 tysięcy godzin.

b) Gminny Ośrodek Opieki Społecznej:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie realizuje zadania z zakresu pomocy osobom i rodzinom w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek wypełnia zadania pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), ustawie o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 323), ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z 11 lutego 2016 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 421), ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993), oraz ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 424), a także ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151). W szczególności zadania realizowane są poprzez tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym poprzez rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej, diagnozę, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, pracę socjalną rozumianą jako działalność zawodową mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje programy z zakresu przeciwdziałania przemocy i narkomanii, podejmując współpracę z organizacjami pożytku publicznego i stowarzyszeniami, Kościołem katolickim i innymi związkami wyznaniowymi, a także z osobami fizycznymi i prawnymi. Ponadto pracownicy GOPS zajmują się tworzeniem i wdrażaniem projektów socjalnych i programów dotyczących wsparcia i pomocy na rzecz rodzin niewydolnych wychowawczo, ubogich oraz zagrożonych patologiami społecznymi i marginalizacją. Realizowane są działania profilaktyczne wspólnie z GKRPA oraz policją na rzecz dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie narażonych na uzależnienia.

W 2023 r. działał Zespół Interdyscyplinarny - to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy podopiecznemu lub całej rodzinie. Działania Zespołu skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie. Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. W 2023 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Czynności podejmowane i realizowane przez Zespół - w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej - obejmuje Procedura "Niebieskiej Karty". W 2023 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 6 Niebieskich Kart, wszystkie zostały przekazane z Komisariatu Policji w Koźminku. W 2023 r. prowadzono procedury "Niebieska Karta" w 16 rodzinach z czego:

- w 10 rodzinach kontynuowano procedury Niebieskiej Karty rozpoczęte w latach ubiegłych,
- w 6 rodzinach Niebieskie Karty założono w 2023 r.

W 2023 r. zakończono 8 Niebieskich Kart na skutek ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. W 2023 r. odbyło się w sumie 27 spotkań grup roboczych i grup diagnostyczno – pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego dla 16 rodzin.

c) Jednostki oświatowe:

- W 2023 roku gmina Lisków była organem prowadzącym dla 4 szkół podstawowych:
- Szkoła Podstawowa w Liskowie
 - Szkoła Podstawowa w Zakrzynie
 - Szkoła Podstawowa w Ciepielewie
 - Szkoła Podstawowa w Strzałkowie

Stan organizacji szkół podstawowych w roku 2023 (stan SIO 30.09.2023).

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym w klasach:								
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	11	213	15	25	20	34	21	24	30	23	21
2.	Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	9	93	24	11	6	5	10	8	10	7	12
3.	Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	10	105	32	6	8	11	11	11	6	9	11
4.	Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	9	57	16	6	7	2	8	4	4	2	8
	Razem	39	468	87	48	41	52	50	47	50	41	52

Ogólna liczba uczniów w szkołach uległa zmniejszeniu o 23 uczniów, porównując dane systemu informacji oświatowej z 30 września 2022 r., gdzie w szkołach mieliśmy 491 uczniów. Liczba oddziałów uległa zmniejszeniu o 1 oddział w porównaniu do roku 2022.

Ponadto w Gminie Lisków w roku 2023 funkcjonowało 1 przedszkole publiczne dotowane przez Gminę Lisków, dla którego organem prowadzącym jest Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny Niepokalanego Poczęcia N.P.

Stan organizacji przedszkola w ubiegłym roku – 4 oddziały: 100 uczniów.

W 2023 roku sieć przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych zapewniała opiekę wszystkim dzieciom z naszego terenu. Również sieć szkół Gminy Lisków w pełni zabezpieczała aktualne potrzeby mieszkańców gminy. W 2023 roku w gminie Lisków zamieszkiwało 229 dzieci w wieku 3-6 lat (tj. roczniki 2016 do 2019). Ogólnie do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 187 dzieci czyli o 4 dzieci mniej w porównaniu do roku poprzedniego w którym z wychowania przedszkolnego korzystało 191 dzieci. Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat z Gminy Lisków objętych wychowaniem przedszkolnym w poszczególnych placówkach wynosi 87,77 % i wzrósł o 11,06 % w porównaniu do roku ubiegłego, gdzie wynosił 76,71%. Z zaprezentowanych w poniższej tabeli

danych wynika, że 4 dzieci zamieszkałych na terenie naszej gminy uczęszczało do placówek wychowania przedszkolnego na terenie innych gmin, a w naszych placówkach zapisanych było 18 dzieci z innych gmin.

Wskaźnik liczby dzieci do lat 3 zamieszkałych na terenie gminy Lisków i objętych opieką żłobkową w roku 2023 wynosi 12,99 %. Nie uwzględnia to dzieci uczęszczających do żłobka, a zamieszkałych na terenie innych gmin. Jednak nie jest w pełni miarodajny, ponieważ do obliczeń brane były pod uwagę tylko te dzieci, które uczęszczają do Publicznego Żłobka w Liskowie. Gmina Lisków nie posiada informacji odnośnie liczby dzieci uczęszczających do żłobków na terenie innych Gmin, a zamieszkałych na terenie Gminy Lisków.

Według stanu SIO na dn. 30.09.2023 r. w szkołach podstawowych pracowało 56 nauczycieli pełnozatrudnionych oraz 29 n-li niepełnozatrudnionych tj. w sumie 77,74 etatów oraz 17 pracowników administracji i obsługi (tj. 12,33 et.). Poziom zatrudnienia jest kształtowany przez godziny zajęć obowiązkowych i dodatkowych w szkołach oraz zastępstw za nieobecnych nauczycieli, którzy przebywali na urloпах zdrowotnych (6 osób), na urloпах macierzyńskich (2 osoby) oraz 1 osoba na urlopie wychowawczym wg. stanu na dzień 30.09.2023 r.

Realizując obowiązki nałożone na gminę ustawą Prawo oświatowe, dowożono dzieci do szkół lub refundowano rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół co prezentuje poniższa tabela. Obowiązek dowozu realizowano również w stosunku do dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy. Przy organizacji dowozów bardzo istotnym jest zapewnienie pełnego bezpieczeństwa, w miarę krótkiego w czasie przejazdu do i ze szkoły oraz takiego ułożenia harmonogramów, aby umożliwić udział uczniów w różnych formach zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez szkoły. Rezultat osiągamy dzięki ścisłej współpracy i koordynacji działań między Gminą Lisków, dyrektorami placówek oraz firmami świadczącymi usługi przewozowe.

Gmina dowoziła 117 dzieci do szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Lisków. Odbywało się to na podstawie umowy o dotację, która została zawarta w wykonaniu postanowień porozumienia międzygminnego zawartego pomiędzy Gminą Opatówek, a Gminą Koźminek, Gminą Lisków, Gminą Szczytniki w sprawie powierzenia Gminie Opatówek zadań w sprawie świadczenia usług przewozu osób w gminnych przewozach pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej w ramach publicznego transportu zbiorowego na terenie każdej z tych Gmin oraz na podstawie indywidualnych zwrotów biletów. Na organizację dowozu do szkół podstawowych w 2023 roku wydano **120 446,90 zł**.

Gmina dowoziła również 15 dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy Lisków do Szkół i Ośrodków Specjalno -Wychowawczych. Z 15 dzieci dowożonych do Szkół i Ośrodków Specjalno -Wychowawczych, 10 uczniów było dowożonych na podstawie umów zawartych przez Gminę z przewoźnikiem oraz 5 uczniów dowożonych było przez rodziców, którym refundowane są koszty dowozu.

Na organizację dowozu dzieci z niepełnosprawnością do Szkół i Ośrodków Specjalno -Wychowawczych w 2023 roku wydano **201 403,35 zł**.

Kolejnym ważnym zadaniem realizowanym przez gminę jest kontrola obowiązku nauki. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia, a kontroli obowiązku nauki podlega młodzież w wieku 16 - 18 lat.

Wydatki wykonane w 2023 roku na oświatę wyniosły 8 578 370,28 zł, co stanowi 19,29 % ogólnych wydatków budżetu Gminy wynoszących 44 476 146,59 zł. Wysokość subwencji oświatowej i otrzymanych dotacji w 2023 roku to 7 493 200,63 zł, co stanowi 87,35 % ogólnych wydatków wykonanych na oświatę. Środki własne gminy wydatkowane na działalność oświatową wyniosły 1 085 169,65 zł, co stanowi 12,65 % ogólnych wydatków wykonanych na oświatę gminy.

W porównaniu do roku ubiegłego wydatki na oświatę wzrosły o 924 105,17 zł tj. o 12,07 %. Wysokość subwencji oświatowej i otrzymanych dotacji wzrosła o 1 264 681,32 zł w porównaniu do roku ubiegłego, natomiast środki własne gminy wydatkowane na działalność oświatową zmniejszyły się o 340 576,15 zł w porównaniu do roku ubiegłego.

Udzielona dotacja w 2023 r. dla Publicznego Przedszkola S.S. N.M.P. to 1 177 496,16 zł i w porównaniu do roku poprzedniego przekazano jej o 155 876,16 zł więcej.

Wydatki na oświatę, to znacząca część budżetu niemal każdej jednostki samorządu terytorialnego. Źródła ich pochodzenia subwencja oświatowa, dotacje i inne są niewystarczające na pokrycie potrzeb związanych z funkcjonowaniem oświaty w naszej gminie. W związku z powyższym gminy nadal muszą ponosić ogromne koszty związane z funkcjonowaniem oświaty oraz realizacją nałożonych przez państwo obowiązków w tym zakresie.

Zestawienie wydatków w 2023 r. na prowadzenie poszczególnych szkół podstawowych w przeliczeniu na jednego ucznia prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Nazwa szkoły	Statystyczna liczba uczniów (1/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2022 + 2/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2023)	Ogólna kwota wydatków na szkołę (zł)	Roczny wydatek na ucznia (zł)	Miesięczny wydatek na ucznia (zł)
1.	Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	208,00	3 060 855,19	14 715,65	1 226,30
2.	Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	69,67	1 679 231,90	21 102,65	2 008,55
3.	Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	75,00	1 815 426,58	24 205,69	2 017,14
4.	Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	41,00	1 225 754,20	29 896,44	2 491,37

Zestawienie wydatków w 2023 r. na prowadzenie poszczególnych oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w przeliczeniu na jednego ucznia prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Nazwa szkoły, w której działa oddział przedszkolny	Statystyczna liczba uczniów (1/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2022 + 2/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2023)	Ogólna kwota wydatków na oddział przedszkolny (zł)	Roczny wydatek na ucznia (zł)	Miesięczny wydatek na ucznia (zł)
1.	Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	17,67	133 345,75	7 546,45	628,87
2.	Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	24,67	99 972,21	4 615,52	384,63
3.	Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	30,67	237 086,56	7 730,24	644,19
4.	Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	16,67	108 972,94	6 537,07	544,76

Z przedstawionych powyżej informacji wynika, że w szkołach podstawowych najwyższe wydatki na ucznia są w Szkole Podstawowej w Ciepielewie, która jest najmniejszą ze szkół prowadzonych przez Gminę Lisków i wynoszą 2 491,37 zł. Natomiast najniższe wydatki na ucznia są w Szkole Podstawowej w Liskowie, która jest największą ze szkół prowadzonych przez Gminę Lisków i wynoszą 1 226,30 zł na ucznia. Natomiast w oddziałach przedszkolnych najniższy wydatek na ucznia przypada na dziecko w oddziale przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Strzałkowie i wynosi 384,63 zł. W tym oddziale przedszkolnym liczba dzieci w stosunku do pozostałych oddziałów kształtuje się na trzecim miejscu. Najwyższy wydatek na ucznia oddziału przedszkolnego ukształtował się w Szkole Podstawowej w Zakrzynie w kwocie 644,19 zł, który wynika z faktu uzyskania wysokich wydatków rocznych oraz najwyższej statystycznej liczbie uczniów na jednego ucznia na tle pozostałych szkół.

Zestawienie wspólnych dla szkół wydatków finansowanych przez gminę w 2023 r. na pozostałe zadania oświatowe prezentuje poniższa tabela:

Nazwa wydatku	Wysokość wydatku 2023 roku (zł)
Dowożenie	321 850,25
Pozostała działalność (pomoc zdrowotna)	9 700,00
Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	5 000,00
Razem:	336 550,25

Baza sportowa i rekreacyjna

Baza sportowa i rekreacyjna Gminy Lisków to następujące obiekty:

1. Hala sportowo –widowiskowa w Liskowie,
2. Kompleks sportowy Moje Boisko Orlik 2012 wraz z placem zabaw i siłownią zewnętrzną,
3. Boisko sportowe wraz z siłownią zewnętrzną ul. Ogrodowa w Liskowie.

Stan bazy sportowej w naszej gminie należy uznać za zadowalający, zarówno pod względem jej sprawności technicznej, jak również wykorzystania. Wszystkie obiekty sportowe jak również plac zabaw poddawane są corocznym przeglądom stanu technicznego. Nie mniej jednak intensywna eksploatacja bazy rekreacyjno - sportowej naszej gminy, wymusza coroczne nakłady na konserwację oraz jej utrzymanie w nienagannym stanie, w tym także koszty zatrudnienia personelu obsługującego w/w obiekty, co prezentuje poniższa tabela:

Razem realizacja wydatków budżetowych w 2023 r. na obiekty sportowe	w tym:		
	wydatki na wynagrodzenia	pozostałe wydatki związane z obiektami sportowymi	wydatki inwestycyjne związane z obiektami sportowymi
1.569.995,15 zł	133.967,11 zł	235.616,27 zł	1.200.411,77 zł

Powyższa tabela pokazuje, że 8,53 % ogólnych wydatków na utrzymanie obiektów sportowych stanowią wydatki wynagrodzenia, natomiast pozostałe wydatki tj. wydatki m.in. na energię elektryczną, gaz, przeglądy obiektów, koszty ubezpieczeń obiektów, zakup usług remontowych, zakup materiałów i wyposażenia to 15,01 % ogólnych wydatków. W roku 2023 wydatki inwestycyjne związane z obiektami sportowymi stanowiły 76,46 % łącznej kwoty wydatków budżetowych na obiekty sportowe.

d) Publiczny Żłobek w Liskowie

Publiczny Żłobek w Liskowie funkcjonuje od 1 października 2019 roku się i mieści się na parterze wyremontowanego budynku po Szkole Podstawowej w Liskowie. Powstanie żłobka było możliwe dzięki pozyskanym dofinansowaniom, w tym z Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Maluch+ 2019, pozyskaliśmy dofinansowanie w wysokości 478 663,00 zł. W ramach tego zadania utworzono 16 miejsc żłobkowych, wykonano przebudowę i zmianę sposobu użytkowania pomieszczeń na parterze budynku po Szkole Podstawowej w Liskowie z przeznaczeniem na Publiczny Żłobek oraz dostosowano pomieszczenia do potrzeb organizacji opieki nad dziećmi do lat 3. Kolejne wsparcie to dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 w wysokości 339 856,73 zł na realizację projektu pn. "Z myślą o najmłodszych - pierwsze miejsca żłobkowe w Gminie Lisków". Realizacja tego projektu pozwoliła na sfinansowanie przez 12 miesięcy kosztów funkcjonowania nowo utworzonych miejsc, a także doposażenie placówki.

Natomiast od 1 kwietnia 2020 r. w Publicznym Żłobku w Liskowie rozpoczęła się realizacja nowego projektu pn. "Nowe miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 w Gminie Lisków" współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, w ramach którego utworzono kolejnych 10 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w gminie Lisków oraz finansowano przez 12 miesięcy koszty ich bieżącego funkcjonowania. Istniejący plac zabaw został powiększony i doposażony w huśtawki ze strefą ochronną. Całkowita wartość projektu to 327 330,58 zł.

Żłobek posiada cztery nowoczesne sale do zajęć i spania, pomieszczenie wychowawców, dwie kolorowe łazienki dostosowane do potrzeb dzieci, toaletę ogólnodostępną, szatnię, nocnikownię, pomieszczenie magazynowe i kuchnię ze zmywalnią, plac zabaw z wyposażeniem dostosowanym do wieku dzieci. Znajduje się w bliskim sąsiedztwie szkoły i przedszkola co sprawia, że uzupełnia ofertę istniejących placówek. W 2023r. zwiększono miejsca opieki o kolejne sześć miejsc. Publiczny Żłobek w Liskowie dysponuje obecnie 33 miejscami.

e) Instytucje kultury Gminy Lisków

Zgodnie z Rejestrem Instytucji Kultury prowadzonym przez Wójta Gminy Lisków w Gminie Lisków w 2022 r. funkcjonowały następujące instytucje kultury:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie (nr wpisu do rejestru 1/92)

Gminna Biblioteka Publiczna jest instytucją kultury, która realizuje zadania statutowe, tzn. gromadzi, opracowuje, udostępnia zbiory, udziela informacji oraz popularyzuje książkę i czytelnictwo. Biblioteka jest instytucją, która uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym lokalnego środowiska. Spełnia określoną rolę kulturotwórczą i wychowawczą. Proponuje różne formy pracy z czytelnikiem, dostosowuje się potrzeb czytelników i użytkowników oraz warunków lokalowych. Do zadań statutowych biblioteki należy: gromadzenie książek i materiałów bibliotecznych opracowywanie książek w systemie SOWA, udostępnianie zbiorów, działalność informacyjno-bibliograficzna, popularyzowanie czytelnictwa, działalność kulturalno-oświatowa, współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami.

Działając w oparciu o statut dokonuje zakupu, opracowuje i udostępnia zbiory. Zapewnia dostęp do najnowszej literatury dla dzieci młodzieży i dorosłych. W 2023 r. zakupiono 363 pozycje na łączną kwotę 6.000,00 złotych. Na realizację zadania Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie otrzymała środki finansowe od organizatora – Gminy Lisków w kwocie 6.000,00 zł oraz środki finansowe od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 6.000,00 zł. Dzięki temu księgozbiór liskowskiej biblioteki powiększył się o polecane nowości autorów polskich oraz autorów obcych. Wśród publikacji największy procent stanowiła literatura piękna, nie zabrakło biografii reportaży, poradników, lektur szkolnych oraz książek z dużą czcionką i lektur. Wszystkie książki zostały skatalogowane w nowoczesnym systemie bibliotecznym SOWA.

Nowoczesny system biblioteczny SOWA oferuje czytelnikowi:

- elektroniczne wypożyczenie,

- dostęp do konta bibliotecznego,
- sprawdzanie wypożyczonych książek ,
- zamawianie i rezerwowanie,
- przeszukiwanie bazy katalogów naszej biblioteki,
- przeszukiwanie bazy katalogów innych bibliotek

W ciągu 2023 roku Biblioteka prowadziła także działalność kulturalno-oświatową dla różnych grup wiekowych, dzieci, młodzieży i dorosłych. Zorganizowaliśmy spotkania literackie z autorami lektur szkolnych: Justyną Bednarek i Grzegorzem Kasdepke. W okresie wakacji i ferii zimowych oferowaliśmy tematyczne lekcje biblioteczne, organizowaliśmy spotkania autorskie i teatryki, zajęcia edukacyjne i sprawnościowe oraz quizy. Biblioteka uczestniczyła w akcjach ogólnopolskich: „Mała Książka Wielki Człowiek”, Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, Cała Polska Czyta Dzieciom, Dzień Bibliotekarzy i Bibliotek, Tydzień Bibliotek, Narodowe Czytanie, Światowy Dzień Pluszowego Misia. Uczestniczyliśmy w szkoleniach i warsztatach. Wypożyczaliśmy książki osobom chorym i starszym oraz z niepełnosprawnościami. Prowadziliśmy wypożyczenia międzybiblioteczne oraz kontynuowaliśmy projekty nakierowane na wzmocnienie czytelnictwa: „Zakup Nowości Wydawniczych” oraz „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”. Czytelnikom i Użytkownikom biblioteki udostępnialiśmy bezpłatny dostęp do Internetu oraz możliwość wydruku i korzystania z ksera. W bibliotece były prowadzone dodatkowe lekcje z j. angielskiego dla dzieci przedszkolnych. Na potrzeby Czytelników biblioteka była czynna w soboty. Swoją działalność promowaliśmy na Facebooku Gminnej Biblioteki Publicznej w Liskowie, na stronie i Facebooku Gminy Lisków oraz na portalu w.bibliotece.pl. Od 1 lipca 2021 roku biblioteka posiada Terminal do cyfrowej wypożyczalni książek i czasopism - publikacji naukowych ACADEMICA.

Statystyka za 2023 r.:

Liczba Czytelników zarejestrowanych	1242
Czytelnicy aktywnie wypożyczający	760
Odwiedziny w ciągu roku ogółem	5643
Wypożyczenia książek ogółem	12936
Liczba zakupionych książek	363
Liczba ubytkowanych książek	
/ zdezaktualizowanych i zniszczonych/	479
Księgozbiór ogółem książek	19339

- Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie (nr wpisu do rejestru 2/92)

Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie jest samorządową instytucją kultury. Siedzibą GOK-u jest budynek , którego właścicielem jest Gmina Lisków.

Zakres i cele działania przekształconej placówki określa statut GOK-u, nadany mu przez Radę Gminy Lisków. Do podstawowych zadań placówki należą: edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowań wiedzą i sztuką, rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz

zainteresowań kulturalnych, przygotowanie do odbioru i tworzenie wartości kultury, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Podjętymi przez nas działaniami, dążymy do wypracowania modelu instytucji, jako wiodącego centrum kulturalnego regionu, działającego na rzecz zachowania, upowszechniania i promocji kultury, do kształtowania postawy aktywnego uczestnictwa w kulturze ludzi różnych środowisk, wieku i wykształcenia. Nasze inicjatywy mają na celu promocję walorów kulturalnych, historycznych i turystycznych regionu. Priorytetem Gminnego Ośrodka Kultury jest obecnie troska o animację i rozwój aktywności twórczej, jej upowszechnianie i promocję oraz dbałość o zachowanie tradycji a także wartości kulturowych, liczących się w regionie, co pozwoli w sposób bardziej kreatywny zaspokoić potrzeby kulturalne społeczeństwa naszej gminy. Służy temu prowadzona na miarę naszych sił kadrowych i środków finansowych różnorodna działalność kulturalna. Pozwala wszystkim chętnym na korzystanie z naszych zajęć oraz zapewnienie czasu wolnego.

W strukturach Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie działa m.in. Orkiestra Dęta, Zespół i Kapela „Liskowanie”, Zespół Śpiewaczy „Liskowianie”, Zespoły Tańca Towarzyskiego, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Liskowie, Regionalna Izba Pamięci Gminy Lisków oraz Wiejski Dom Kultury w Małgowie. W domu Kultury w Małgowie odbywają się zajęcia i warsztaty dla dzieci i młodzieży, spotkania sołeckie dla mieszkańców i Stowarzyszenia „Aktywni dla Małgowa

W 2023 roku w GOK- u w Liskowie działały następujące grupy i sekcje:

1. Taneczna Grupa początkowa składająca się z 16 osób
2. Zespół taneczny Promyczki MINI składająca się z 18 osób
3. Zespół taneczny Promyczki JUNIOR składająca się z 14 osób
4. Zespół taneczny Promyczki składająca się z 4 osób
5. Orkiestra Dęta – składająca się z 25 osób
6. Zespół i Kapela Ludowy „Liskowianie” – składająca się z 12 osób
7. Zespół Śpiewaczy „Liskowiaczy” składająca się z 5 osób
8. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Liskowie składająca się z 46 osób.
9. Grupa mażorettek „Ekspresja” składająca się z 24 osób
10. Grupa gimnastyki artystycznej składająca się z 24 osób

Zestawienie wydarzeń kulturalnych, artystycznych i turystycznych, zorganizowanych bądź współorganizowanych przez GOK w Liskowie w 2023 r.

Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie dysponuje salą widowiskowo–taneczną, co pozwala na organizację wielu imprez edukacyjno-kulturalnych.. Dobrze układa się współpraca z placówkami oświatowymi z terenu naszej gminy jak i gmin sąsiednich, parafiami, lokalnymi stowarzyszeniami z terenu gminy, jednostkami organizacyjnymi w gminie Lisków oraz lokalną prasą.

Lp.	Termin	Nazwa imprezy	Miejsce realizacji i organizatorzy	Frekwencja - ilość osób
1.	22.01.2023	Koncert Noworoczny	Miejsce: Sala Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie, organizatorzy :Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	100 osób
2.	31.01.2023 – 10.02.2023	Ferie zimowe w Gminie Lisków	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie Hala Sportowo – Widowiskowa w Liskowie	90
3.	30.01.2023	Powiatowy Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy	Miejsce : sala Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie, organizatorzy : Gmina Lisków, Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie oraz Starostwo Powiatowe w Kaliszu	100
4.	05.03.2023	Koncert „Kolorowy Dzień Kobiet”	Miejsce : Hala Sportowo – Widowiskowa w Liskowie, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków, Zastępca Wójta Gminy Lisków, Przewodniczący Rady Gminy Lisków, Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	300
5.	19.03.2023	Spotkanie Historyczne „Tajemnice Świętej Góry”	Miejsce : Regionalna Izba Pamięci Gminy Lisków, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków, Zastępca Wójta Gminy Lisków, Stowarzyszenie Regionalna Grupa Historyczna Schondorf, Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	40
6.	02.04.2023	Charytatywny Liskowski Kiermasz Wielkanocny	Miejsce : teren przed Regionalną Izbą Pamięci Gminy Lisków , organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	130
7.	12.04.2023	Gminny Festiwal Piosenki Lisków 2023	Miejsce : Sala Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie , organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	100
8.	04.04.2023	Wielkanocne świąteczne spotkanie dla przedstawicieli organizacji działających na	Miejsce : Sala Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie , organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko, Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie	200

		terenie gminy Lisków		
9.	23.04.2023	Widowisko obrzędowe „Od Popielca do Sobótki”	Miejsce : Hala Sportowo – Widowiskowa w Liskowie , organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	300
10.	05.05.2023	Wiosenny Kiermasz roślin i ozdób dla domu i ogrodu	Miejsce : teren przed Regionalną Izbą Pamięci Gminy Lisków, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko Zakład Aktywności Zawodowej Swoboda oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	70
11.	27.05.2023	Koncert z okazji Dnia Matki	Miejsce : Sala Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	130
12.	30.05.2023	Uroczyste zakończenie roku akademickiego 2022/2023 UTW w Liskowie	Miejsce : Regionalna Izba Pamięci Gminy Lisków, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Liskowie	50
13.	25.06.2023	Piknik ”Taneczne rozpoczęcie wakacji”	Miejsce : Teren przy Gminnym Ośrodku Kultury w Liskowie , organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	250
14.	30.07.2023	- III Piknik Historyczny z udziałem miłośników historii	Miejsce : Teren przy Gminnym Ośrodku Kultury w Liskowie , organizatorzy : Wójt Gminy Lisków, Zastępca Wójta Gminy Lisków, Stowarzyszenie Regionalna Grupa Historyczna Schondorf, Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	200
15.	20.08.2023	Piknik w ramach projektu „Ochrona środowiska jest nam bliska”	Miejsce : Teren przy Gminnym Ośrodku Kultury w Liskowie, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	300
16.	27.08.2023	Dożynki Gminno - Parafian	Miejsce : Teren przy Gminnym Ośrodku Kultury w Liskowie, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko,	450

			Proboszcz Parafii Lisków oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	
17.	02.10.2023	Rozpoczęcie nowego roku akademickiego UTW w Liskowie	Miejsce : Regionalna Izba Pamięci Gminy Lisków, organizatorzy : Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Liskowie	50
18.	21.10.2023	Liskowska Biesiada z Zespołem Zbóje,	Miejsce : Hala Sportowo – Widowiskowa w Liskowie, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	250
19.	13.11.2023	Obchody Święta Niepodległości	Miejsce : Regionalna Izba Pamięci Gminy Lisków, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Liskowie	35
20.	15.11.2023	Seminarium dla seniorów „Nowelizacja przepisów ruchu drogowego dla kierowców i pieszych”	Miejsce : Sala Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie , organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Liskowie, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Kaliszu	120
21.	18.11.2023	Święto Wielkopolskiej Pyry	Miejsce : Hala Sportowo – Widowiskowa w Liskowie, organizatorzy : Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	450
22.	19.11.2023	Gminny Dzień Seniora	Miejsce : Hala Sportowo – Widowiskowa w Liskowie, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	250
23.	25.11.2023	„Jesienne Spotkanie z Kulturą”	Miejsce : Sala Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie , organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	280
24.	02.12.2023	Powiatowe Konfrontacje	Miejsce : Hala Sportowo – Widowiskowa, organizatorzy : Starosta Kaliski, Przewodniczący Rady Powiatu, Wicestarosta Kaliski, Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec,	217

		Taneczne Lisków 2023	Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	
25.	17.12.2023	Liskowski Jarmark Bożonarodzeniowy	Miejsce : Teren przy Regionalnej Izbie Pamięci Gminy Lisków, organizatorzy : Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Dorota Sitko, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie oraz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	120

Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie organizuje programy wakacyjnego pn.” Objazdowe Wakacje z Kulturą”. Ponadto w Wiejskim Domu Kultury w Małgowie cyklicznie odbywają się warsztaty artystyczne dla dzieci. W roku 2023 Zespół Tańca Towarzyskiego Promyczki brał udział w:

- IX Ogólnopolskim Turnieju Tańca o Puchar Burmistrza Jawora zajmując II miejsce
- XVI Ogólnopolskim Turnieju Tańca Nowoczesnego „Wieluński Dance” w Wieluniu zajmując I miejsce
- XX Ogólnopolskim Mikołajkowym Turnieju Tańca Kielce 2023 zajmując I miejsce Kapela i Zespół Ludowy „Liskowianie” uczestniczyli w wielu imprezach kulturalnych, piknikach, estradach folkloru. Orkiestra Dęta i grupy mażorettek Ekspresja również brała udział w wielu imprezach kulturalnych, uroczystościach gminnych.

W ciągu roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Liskowie odbywały się zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży, zajęcia nauki gry na instrumentach, próby orkiestry dętej, zajęcia dla grupy mażorettek i grupy gimnastyki artystycznej. W siedzibie Uniwersytetu Trzeciego Wieku odbywały się zajęcia dla seniorów: kulinarne, florystyczne, teatralno – kabaretowe, komputerowe, sportowe oraz wykłady popularno – naukowe, organizowane były wyjazdy na termy dla członków UTW. W Regionalnej Izbie Pamięci Gminy Lisków odbywały się spotkania z miłośnikami historii, trwały prace związane z katalogowaniem przybywających eksponatów. izbę odwiedzali goście z terenu całej Polski, w tym z Elbląga, Orzysza oraz z zagranicy. Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie przygotowywał również wnioski o przyznanie środków zewnętrznych oraz wnioski o refundację przyznanych środków.

f) Zakład Aktywności Zawodowej „SWOBODA”

Zakład Aktywności Zawodowej „SWOBODA” powołany został Uchwałą Rady Gminy Lisków Nr X/53/2003 z dnia 10 grudnia 2003 r.

Podstawowym przedmiotem działalności zakładu jest rehabilitacja zawodowa, społeczna i zdrowotna osób z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności. Zakład zatrudnia 35 osób z niepełnosprawnościami co stanowi 70% ogółu zatrudnionych, w tym 22 osoby z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności i 9 osób z umiarkowaną stopniem niepełnosprawności. Pracownicy personelu stanowią 30% ogółu zatrudnienia.

Źródłem finansowania Zakładu Aktywności Zawodowej „Swoboda” są środki własne uzyskiwane z tytułu prowadzonej działalności, środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, inne środki publiczne oraz spadki, zapisy, darowizny.

Miejscem prowadzenia działalności jest miejscowość Swoboda 1, oraz Lisków ul. ks. Wacława Blizińskiego (pawilon handlowy przy cmentarzu).

Zakład prowadzi działalność o charakterze wytwórczo – usługowo – handlowym, w zakresie produkcji i sprzedaży sadzonek drzew, krzewów i roślin ozdobnych, wytwarzania i sprzedaży wyrobów rękodzielniczych, zagospodarowania terenów zielonych, usług porządkowych, usług związanych z pakowaniem, usług montażowych, sprzedaży detalicznej, usług koparko – ładowarką.

W 2023 roku przychody zakładu ukształtowały się na poziomie 2 427 082,08 zł, natomiast koszty 2 452 017,37 zł. Wydatki inwestycyjne w kwocie 248 449,01 zł sfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych obejmowały między innymi zakup automatu do paczkowania herbaty oraz remont pomieszczenia pomocniczego. Zrealizowane inwestycje urozmaicą i rozszerzą zakres wykonywanych usług, poprawią warunki i komfort pracy pracowników z orzeczoną niepełnosprawnością, a tym samym jakość świadczonych usług.

Na Zakładowy Fundusz Aktywności przekazana została dotacja podmiotowa w wysokości 20 752,00 zł. Ze środków Funduszu finansowane będą między innymi wydatki związane z usprawnieniem i poprawą warunków pracy i rehabilitacji, zakupem leków, sprzętu rehabilitacyjnego, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych pracownikom z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności.

g) SPZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Liskowie

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Liskowie działa na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej, innych przepisów prawnych dotyczących samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz statutu stanowiącego załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XIII/95/2011 z dnia 29 grudnia 2011 roku Rady Gminy Lisków w sprawie nadania Statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Gminnego Ośrodka Zdrowia w Liskowie. Zakład sprawuje opiekę zdrowotną nad mieszkańcami Gminy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie medycyny ogólnej, rodzinnej, położnictwa, ginekologii oraz stomatologii.

Do głównych zadań SP ZOZ w Liskowie należy między innymi:

- badania i porada lekarska w zakresie POZ,
- leczenie pacjentów w zakresie POZ,
- koordynacja opieki medycznej nad pacjentem POZ,
- opieka koordynowana w zakresie kardiologii, diabetologii, pulmonologii,
- opieka nad kobietą ciężarną, jej porodem, położeniem oraz noworodkiem,
- opieka nad dzieckiem zdrowym,
- szczepienia ochronne,
- pielęgnacja chorych i przewlekle chorych,
- pielęgnacja i opieka nad pacjentem niepełnosprawnym,
- prowadzenie działalności profilaktycznej, oświatowo- wychowawczej i promocji zdrowia,
- profilaktyka chorób układu krążenia
- profilaktyka w zakresie diabetologii,

- profilaktyka chorób endokrynologicznych,
- profilaktyka chorób płuc,
- orzekanie i opiniowanie o stanie zdrowia,
- opieka nad uczniami w środowisku nauczania i wychowania,
- opieka środowiskowo – rodzinna,
- diagnostyka laboratoryjna,
- badania obrazowe,
- leczenie i profilaktyka stomatologiczna,
- specjalistyczna opieka medyczna w zakresie ginekologii i położnictwa,
- specjalistyczna opieka w zakresie logopedii,
- specjalistyczna opieka w zakresie psychologii,
- specjalistyczna opieka w zakresie dietetyki,
- w ramach lekarza POZ oraz pielęgniarki środowiskowo - rodzinnej udzielamy świadczeń zarówno pacjentom mającym prawo do świadczeń medycznych jak i pacjentom, zdeklarowanym do naszej przychodni, nie mającym prawa do świadczeń medycznych,
- pomoc w kształceniu osób przygotowujących się do wykonywania zawodu medycznego lub wykonujących zawód medyczny,
- potwierdzanie profilu zaufanego /PZ/,
- pomoc w wykorzystaniu PZ w zakresie: usług medycznych / IKP, mObywatel / i innych działaniach w zakresie e-obywatel / PUE ZUS, e-urząd, e-sąd itp./

SP ZOZ GOZ w Liskowie zatrudnił w 2023 roku:

- 2 lekarzy na pełny etat w zakresie POZ,
- 3 lekarzy na niepełny etat w zakresie POZ,
- 1 lekarz na pełny etat w ramach AOS - stomatologia
- 1 lekarz na niepełny etat w ramach AOS - ginekologia
- 1 lekarz na niepełny etat w ramach diagnostyki obrazowej
- 3 pielęgniarki POZ / środowiskowo - rodzinne/
- 1 pielęgniarka w zakresie opieki nad uczniami w środowisku nauczania i wychowania',
- 1 położna,
- 2 pielęgniarki obsługi gabinetu zabiegowego, punktu pobrań oraz punktu szczepień,
- 1 asystentka stomatologiczna,
- 1 logopeda na niepełny etat,
- 1 psycholog na niepełny etat

h) Współpraca Gminy Lisków z innymi społecznościami samorządowymi

- związki międzygminne: Gmina Lisków należy do Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”.
- stowarzyszenia JST: Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych, WOKiSS Poznań, Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (Uchwała Nr IV/21/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 09.02.2015 r. w sprawie wyrażenia woli utworzenia Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska).

- inne formy współdziałania: Gmina Lisków należy do Lokalnej Grupy Działania LGD 7 Kraina Nocy i Dni (Uchwała Nr XXXVIII/247/2010 Rady Gminy Lisków z dnia 28.06.2010 r. w sprawie przystąpienia do Stowarzyszenia „LGD 7 - Kraina Nocy i Dni”), inicjatywa międzygminna – Porozumienie Między Burmistrzami dla zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym (Uchwała Nr XXIII/173/2013 Rady Gminy Lisków z dnia 28.02.2013 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Lisków do inicjatywy międzygminnej – Porozumienie Między Burmistrzami dla zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym); Klaster Energii Ceków-Kolonia - Lisków – Mycielin.
- współpraca międzynarodowa: brak podpisanych umów o współpracy międzynarodowej.

III. Informacje finansowe

Rada Gminy Lisków Uchwałą Nr XLIV/366/2022 Rady Gminy Lisków z dnia 21 grudnia 2022 roku uchwaliła budżet gminy na 2023 rok, który został zmieniony:

- Zarządzeniem Nr 0050.2.2023 Wójta Gminy Lisków z dnia 19 stycznia 2023 roku;
- Uchwałą Nr XLVI/372/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 31 stycznia 2023 roku;
- Uchwałą Nr XLVII/378/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 27 lutego 2023 roku;
- Uchwałą Nr XLVIII/380/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 30 marca 2023 roku;
- Uchwałą Nr XLIX/389/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 25 kwietnia 2023 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.24.2023 Wójta Gminy Lisków z dnia 27 kwietnia 2023 roku;
- Uchwałą Nr L/397/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 24 maja 2023 roku;
- Uchwałą Nr LI/403/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 19 czerwca 2023 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.37.2023 Wójta Gminy Lisków z dnia 10 lipca 2023 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.42.2023 Wójta Gminy Lisków z dnia 20 lipca 2023 roku;
- Uchwałą Nr LII/409/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 31 lipca 2023 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.46.2023 Wójta Gminy Lisków z dnia 25 sierpnia 2023 roku;
- Uchwałą Nr LIII/413/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 6 września 2023 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.55.2023 Wójta Gminy Lisków z dnia 27 września 2023 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.62.2023 Wójta Gminy Lisków z dnia 10 października 2023 roku;
- Uchwałą Nr LIV/416/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 25 października 2023 roku;
- Uchwałą Nr LV/420/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 6 listopada 2023 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.74.2023 Wójta Gminy Lisków z dnia 27 listopada 2023 roku;
- Uchwałą Nr LVI/426/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 29 listopada 2023 roku;
- Uchwałą Nr LVII/438/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 20 grudnia 2023 roku;
- Uchwałą Nr LVIII/446/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 29 grudnia 2023 roku;

W wyniku dokonanych zmian budżet na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi:

- plan dochodów ogółem	-	40.239.562,85	zł
- zrealizowano	-	39.781.962,04	zł
- co stanowi	-	98,86 %	
- plan wydatków ogółem	-	45.535.367,37	zł
- zrealizowano	-	44.476.146,59	zł
- co stanowi	-	97,67 %	

Dochodami gminy objęto wszystkie źródła dochodów w gminie wynikające z kompetencji gminy. Wydatki majątkowe zaplanowane w wysokości 15.380.453,82 zł zrealizowano w kwocie 15.227.161,26 zł, co stanowiło 99,00 % planu z przeznaczeniem między innymi na:

- kompleksową modernizację infrastruktury edukacyjno sportowej w gminie Lisków poprzez jej remont, rozbudowę oraz przebudowę,
- przebudowę 10 odcinków dróg gminnych;
- przebudowę ulicy Spółdzielców w Liskowie – dokumentacja projektowa,
- przebudowę drogi gminnej w m. Chrusty,
- dokumentację projektową na: Budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Strzałków i Chrusty z przrzutem ścieków do oczyszczalni ścieków w Liskowie;
- zakup i montaż dmuchawy do oczyszczalni ścieków w Liskowie;
- O zdrowie dbamy, tężnię stawiamy – stworzenie miejsca do rekreacji i wspólnego wypoczynku w sołectwie Lisków;
- dostawę i montaż systemu do retencjonowania i wykorzystania wód opadowych w wiejskim domu kultury w Małgowie;
- rozwój parku miododajnego w Liskowie.

W budżecie Gminy zaplanowane były również dotacje na funkcjonowanie naszych szkół, Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej, Publicznego Przedszkola Sióstr Służebniczek NMP. Jak co roku budżet przewidywał również dotacje dla licznie funkcjonujących stowarzyszeń tj.: Ochotniczych Straży Pożarnych, Towarzystwa Sportowego „Liskowiak” Towarzystwa Dzieci i Osób Niepełnosprawnych oraz dla innych lokalnych organizacji pozarządowych działających w poszczególnych sołectwach na terenie Gminy Lisków.

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. Gmina Lisków posiadała grunty o powierzchni 145,0517 ha w tym:

- użytki rolne zabudowane o powierzchni 1,1528 ha,
- grunty orne o powierzchni 12,0662 ha,
- tereny rekreacyjne o powierzchni 1,6276 ha
- inne tereny zabudowane o powierzchni 2,8569 ha
- las o powierzchni 1,8500 ha
- łąki o powierzchni 0,6518 ha
- pastwiska o powierzchni 0,2800 ha
- grunty zadrzewione o powierzchni 0,9800 ha
- nieużytki o powierzchni 0,6500 ha
- zurbanizowane tereny niezabudowane o powierzchni 0,0227 ha
- grunty pod drogami 120,0728 ha
- tereny przemysłowe 0,8525 ha
- grunty pod rowami 1,9884 ha

Gmina Lisków oddała w wieczyste użytkowanie:

- Działkę Nr 262/2 o powierzchni 0,1653 ha;

- Działkę Nr 420/2 o powierzchni 0,1570 ha;
- Gmina Lisków oddała w trwały zarząd:
- Działkę Nr 1835 o powierzchni 0,8948 ha – Szkoła Podstawowa w Strzałkowie;
- Działkę Nr 642/2 o powierzchni 0,4155ha – Szkoła Podstawowa w Zakrzynie;
- Działkę Nr 423/12 o powierzchni 1,6438 ha – Szkoła Podstawowa w Liskowie;
- Działkę Nr 232 o powierzchni 0,4900 ha – Szkoła Podstawowa w Ciepielewie.

Gmina Lisków na podstawie zawartych umów użyczenia oddała w bezpłatne użytkowanie nieruchomości:

Lp.	Biorący w użyczenie	Nr działki/ miejsce położenia	Powierzchnia	Przeznaczenie
1.	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	423/5 w msc. Lisków, ul. Ks. W. Blizińskiego 42A	1.397,46 m ²	Budynek z przeznaczeniem na Gminny Ośrodek Kultury
2.	Zakład Aktywności Zawodowej „Swoboda”	część działki Nr 499/1 położonej w msc. Lisków, ul. Ks. W. 3.Blizińskiego	120 m ²	Działalność gospodarczo - rehabilitacyjną
3.	Towarzystwo Sportowe „Liskowiak”	Działka Nr 694/6 położonej w msc. Lisków ul. Ogrodowa	8.379 m ²	Boisko sportowe
4.	Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu	Lokal użytkowy w msc. Lisków ul. Ks. W. Blizińskiego	48,5 m ²	Podstacja Pogotowia Ratunkowego
5.	Koło Gospodyń Wiejskich w Wygodzie	Lokal użytkowy w msc. Młyniska 1 , działka nr 283	51,66 m ²	Działalność Koła Gospodyń Wiejskich w Wygodzie
6.	Koło Gospodyń Wiejskich w Koźłatkowie	Lokal użytkowy w msc. Koźłatków, działka nr 265	59,38 m ²	Działalność Koła Gospodyń Wiejskich w Koźłatkowie

Gmina Lisków na podstawie umowy przekazała w użyczenie dla Zakładu Aktywności Zawodowej „Swoboda” środek trwały – samochody z przeznaczeniem do przewozu osób niepełnosprawnych:

- Opel Vivaro o wartości 97.032,00 zł;
- Fiat Talento o wartości 122.877,00 zł.

Gmina Lisków na podstawie zawartych umów użyczenia otrzymała w bezpłatne użytkowanie nieruchomości:

L.p.	Użyczący	Nr działki/ miejsce położenia	Powierzchnia	Przeznaczenie
1.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 226 położonej w msc. Lisków, ul. Rzgowska	2.100 m ²	Budowa chodnika
2.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 186 położonej w msc. Żychów	21.300 m ²	Budowa chodnika
3.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 751 położonej w msc. Zakrzyn	17.200 m ²	Budowa chodnika
4.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zakrzynie	Lokale użytkowe znajdujące się w budynku nr działki 583/3	272,64 m ²	Świetlica wiejska
5.	Ochotnicza Straż Pożarna w Koźlątkowie	Lokale użytkowe znajdujące się w budynku nr działki 265	730 m ²	Świetlica wiejska
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Strzałków	Lokale użytkowe znajdujące się w budynku nr działki 1044/3	594,94 m ²	Wiejskie Centrum Kulturalno – Sportowe
7.	Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Wszystkich Świętych w Liskowie	Miejsca postojowe znajdujące się na działce Nr 809/12	6 miejsc postojowych	Miejsca postojowe
8.	Ochotnicza Straż Pożarna w Żychowie	Lokale użytkowe znajdujące się w budynku nr działki 163/1	257,15 m ²	Świetlica wiejska
9.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zakrzynie	Teren rekreacji oraz miejsca postojowe na działce 745/3	1500 m ²	Parking, teren rekreacji
10.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 108 położonej w msc. Koźlątków część działki Nr 242/1 położonej w msc. Koźlątków część działki Nr 751 położonej w msc. Zakrzyn część działki Nr 226 położonej w msc. Lisków część działki Nr 226 położonej w msc. Lisków część działki Nr 291/1 położonej w msc. Lisków	6.0 m ² 6.0 m ² 6.0 m ² 6.0 m ² 6.0 m ²	Nasadzenia roślin przy istniejących przystankach autobusowych
11.	Skarb Państwa	część działki Nr 141 położonej w msc. Zakrzyn Kolonia	0,0400 ha	Przebudowa drogi

12.	Skarb Państwa	działka Nr 321 położonej w msc. Wygoda	1,3100 ha	Przebudowa drogi
13.	Skarb Państwa	Część działki Nr 57/1 położonej w msc. Wygoda	1,2000 ha	Przebudowa drogi
14.	Skarb Państwa	działka nr 102 położona w mcs. Pyczek	0,6400 ha	Świetlica wiejska i teren wokół budynku
15.	Ewelina Walczak	działka nr 1011 położona w mcs. Lisków	397 m ²	Przebudowa drogi

Gmina Lisków nie jest ograniczona żadnymi prawami rzeczowymi jak służebność, zastaw i hipoteka. Gmina posiada udziały w Spółce Oświetlenie Uliczne i Drogowe o wartości 543.777,01 zł. Gmina w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. nie objęła udziałów.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii:

a) Strategia Rozwoju Gminy Lisków

Strategia Rozwoju Gminy Lisków przyjęta Uchwałą Rady Gminy Lisków Nr XXXVIII/263/2014 z dnia 12 sierpnia 2014 r. obowiązywała do 2020 r. Stąd 25 listopada 2021 r. Rada Gminy w Liskowie podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Lisków na lata 2021-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania strategii rozwoju gminy, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

W celu opracowania projektu Gmina Lisków z firmą NUVARO INVESTMENT AND DEVELOPMENT Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu zawarła umowę. Następnie w/w firma zwróciła się z prośbą o przedłużenie Umowy na opracowanie „Strategii Rozwoju Gminy Lisków na lata 2021- 2030” do 30 września 2023 roku, powołując się na okoliczności od nich niezależne, związane z pandemią COVID 19, a mające wpływ na niemożliwość terminowego wykonania przedmiotu Umowy. W związku z niezrealizowaniem tego harmonogramu przez firmę NUVARO INVESTMENT AND DEVELOPMENT Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu w terminie wskazanym w Uchwale nr XLVIII/386/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 30 marca 2023 r., przyjęto Uchwałą nr LVI/437/2023 z dnia 29 listopada 2023 r. nowe terminy realizacji zadań związanych z przyjęciem Strategii Rozwoju Gminy na lata 2021- 2030.

b) Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/262/2014 z dnia 12.08.2014 r. w sprawie: przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020 przestał obowiązywać. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020 był dokumentem spójnym ze Strategią Rozwoju Gminy Lisków na lata 2014-2020, zwaną dalej Strategią. 25 listopada 2021 r. Rada Gminy w Liskowie podjęła

uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Lisków na lata 2021-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania strategii rozwoju gminy, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w związku z powyższym, Plan ten to część uzupełniająca zapisy Strategii i zawiera uszczegółowienie projektów wyodrębnionych w ramach schematu celów strategicznych.

c) Plany odnowy miejscowości

Plany odnowy miejscowości posiadały w 2023 roku następujące sołectwa: Budy Liskowskie, Chrusty, Ciepielew, Koźlątków, Lisków, Lisków - Rzgów, Małgów, Pyczek, Strzałków, Swoboda, Trzebienie, Zakrzyn, Żychów oraz Wygoda. W ramach bieżącej działalności odbyły się warsztaty regionalnych ozdób świątecznych, pikniki wakacyjne oraz warsztaty kulinarne. Natomiast w ramach aktywności mieszkańców zakończono modernizację terenu Parku Miododajnego w Liskowie.

d) Program Rewitalizacji dla Gminy Lisków na lata 2017 – 2023 przyjęty został Uchwałą Rady Gminy Lisków Nr XXXIV/249/2017 w dniu 30 listopada 2017 roku. W 2023 r. nie realizowano zadań inwestycyjnych w ramach Programu Rewitalizacji. Aktualizacja Planu jest przewidziana na 2024 rok.

e) Plan gospodarki odpadami

Plan gospodarki odpadami realizowany jest w oparciu między innymi o założenia funkcjonowania Związku Komunalnego Czyste Miasto, Czysta Gmina oraz Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami. W 2023 roku realizowano zadania zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych odbywało się na podstawie rozstrzygniętego w 2021 roku przetargu na odbiór nieczystości stałych od mieszkańców, który wyłonił firmę obsługującą powyższe zadanie. Gmina Lisków realizowała również działania w zakresie prowadzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz edukacji ekologicznej.

f) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lisków

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lisków został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Lisków Nr XVII/137/2016 w dniu 16.05.2016 r. W 2023 roku w ramach działań edukacyjnych w dalszym ciągu propagowano możliwość uzyskania przez osoby prywatne dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na wymianę źródeł ciepła z programu „Czyste powietrze”. Działania te odbywały się w ramach Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego Programu „Czyste Powietrze”. Ponadto na budynku Urzędu Gminy znajduje się czujnik dokonujący pomiaru jakości powietrza w centrum Liskowa. W 2023 r. nie realizowano zadań inwestycyjnych w ramach Programu Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.

g) Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2021 - 2025 przyjęta Uchwałą Nr XXV/223/2021 Rady Gminy Lisków z dnia 16 lutego 2021 r.

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma wpływ na wdrożenie w gminie nowego modelu polityki społecznej. Strategia kierunkuje działania władz samorządowych i instytucji opieki społecznej, w tym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na pełnienie aktywnej roli w budowaniu nowoczesnego systemu opieki społecznej. Zorientowanie strategii na wybranych grupach społecznych przez pryzmat działań strukturalnych, inwestycyjnych, rozwojowych, jest najlepszą możliwością poprawy sytuacji wielu osób i rodzin, a także zaktywizowania wielu grup podlegających wykluczeniu społecznemu.

W 2023 r. liczba osób, które skorzystały ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej wyniosła:

- pomoc społeczna: 446 osób,
- świadczenie wychowawcze: 2 rodziny, 3 dzieci,
- świadczenie alimentacyjne: 11 rodzin, 17 osób,
- stypendia socjalne: 44 osoby,
- liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń: 5 osób.

Głównymi przyczynami udzielania świadczeń z pomocy społecznej są: ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, długotrwała lub ciężka choroba, alkoholizm.

- Liczba osób bezdomnych, za których główne miejsce przebywania uznaje się daną gminę - 1 osoba.
- Odsetek mieszkańców zagrożonych ubóstwem: 1,7 %.
- Stopa bezrobocia wyniosła 3,1 %.
- Liczba gospodarstw domowych na terenie gminy bez osób pracujących to 12.

Analizując ocenę zasobów za rok 2023 jak i lata poprzednie możemy sformułować poniższe wnioski i rekomendacje:

- Dokonana ocena zasobów pomocy społecznej dowodzi, że działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie przynosi zamierzone efekty.
- Dane liczbowe ukazują, że zarówno skala potrzeb społecznych jak i skala możliwości ich zaspokajania utrzymuje się w zasadzie na niezmiennym poziomie.

h) Gminny program wspierania rodziny

Gminny program wspierania rodziny został opracowany na lata 2022 - 2025. Program skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem programu jest:

- pozostanie dziecka w rodzinie biologicznej, które będzie możliwe poprzez realizację następujących zadań: pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez wspieranie rodziny. Pomoc taką będzie oferował asystent rodziny oraz rodzina wspierająca; zapewnienie dzieciom i młodzieży prawidłowych warunków do życia i rozwoju; zapewnienie wypoczynku dla dzieci w okresie letnim i zimowym jako forma wsparcia dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w ramach realizacji

gminnego programu profilaktyki alkoholowej.

- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej poprzez realizację następujących zadań: zagwarantowanie dzieciom i młodzieży właściwych warunków opiekuńczo- wychowawczych poprzez umieszczenie w placówce opieki najbardziej zbliżonych do środowiska lokalnego lub formach instytucjonalnych, odpowiednio dla diagnozy dziecka, na czas kryzysu rodziny naturalnej; reintegracja rodziny poprzez ponowne podjęcie funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez rodzinę naturalną dziecka po przezwyciężeniu problemów życiowych, stanowiących przyczynę umieszczenia dziecka poza rodziną oraz odtworzenie i wzmocnienie funkcji rodziny.

- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowej w rodzinach wymagających interwencji poprzez realizację następujących zadań: systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym lekarzy, pielęgniarki, policjantów, wsparcie psychologiczne, terapeutyczne i prawne, podejmowanie działań podnoszących kompetencje zawodowe pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspierających.

Gminny program wspierania rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodziny. Wsparcie rodziny ma opierać się na zasadzie pomocniczości bowiem tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na samodzielne, prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystywaniu własnej aktywności i wewnętrznego potencjału. Tak więc pomoc jest nakierowana w pierwszej kolejności na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, a wsparcie instytucjonalne ma być zapewnione w sytuacji ostatecznej.

Z Gminnego programu wspierania rodziny oraz ostatniego sprawozdania z realizacji programu wysuwają się następujące wnioski:

- należy kontynuować zatrudnienie asystenta rodziny, który będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych i obejmie je długoterminowym wsparciem,
- potrzebna jest praca psychologa, terapeuty uzależnień oraz radcy prawnego z rodzinami,
- ważne jest zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem asystentów rodziny,
- konieczne jest zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo - wychowawczej,
- ważne jest, aby podnosić kwalifikacje pracowników socjalnych i asystentów rodziny zajmujących się pracą z rodziną.

i) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Lisków został opracowany na lata 2018 - 2023. Program został wprowadzony Uchwałą Nr XXXVIII/283/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Lisków na lata 2018-2023.

Program działa w zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej. Głównymi realizatorami Programu są Urząd Gminy w Liskowie oraz Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi przedstawiciele następujących instytucji: Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, służba zdrowia.

Celem programu jest zmniejszenie rozmiaru przemocy domowej z terenu Gminy Lisków poprzez:

- a) systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej,
- b) zwiększenie dostępności pomocy dla osób doznających przemocy domowej i skuteczności ochrony ich praw,
- c) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową,
- d) łączenie i koordynowanie działań lokalnych tj. sektora publicznego i organizacji pozarządowych,
- e) podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej,
- f) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej.

Cele programu są realizowane poprzez następujące działania:

- uprzedzające tj. diagnoza, informacja, edukacja kierowane do ogółu mieszkańców gminy, w tym także do osób zajmujących się zawodowo pomaganiem osobom potrzebującym,
- interwencyjne tj. opiekuńcze kierowane do osób doznających przemocy domowej, a pouczające i izolujące kierowane do osób stosujących przemoc domową,
- wspierająco-terapeutyczne dla osób uwikłanych w przemoc domową (ofiara, świadek, sprawca),
- działania edukacyjno - korekcyjne dla osób funkcjonujących w środowisku dotkniętym przemocą domową.

Założenia programu, przewidywane efekty:

- zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Lisków wobec zjawiska przemocy,
- promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy,
- edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy domowej.

j) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin i realizowane było w 2023 roku w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych, jest sporządzony w

oparciu o cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 - 2025.

Merytoryczną podstawą do finansowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są zadania określone w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151) oraz zadania określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r. poz. 1939).

Źródłami pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i gminnego programu narkomanii, są dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszone przez przedsiębiorców handlujących napojami alkoholowymi. Opłaty te mogą być wykorzystane wyłącznie na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to przede wszystkim:

- a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem uzależnień,
- b) współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Gminy Lisków, (członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego z 41 osobami);
- c) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie między innymi poprzez:
 - finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych "Zachowaj Zdrowy Styl Życia" dla 300 uczestników,
 - współdziałanie w zakresie procedury "Niebieskiej Karty" - 16 rodzin;
 - interwencje wobec przemocy w rodzinie podjętych przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych - 12 rodzin.
- d) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych, między innymi poprzez:
 - dofinansowanie realizacji przez nauczycieli programów profilaktycznych dla uczniów w Szkołach Podstawowych w ramach szkolnego programu profilaktyki,
 - finansowanie programów i zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu, m.in. poprzez: promowanie zdrowego stylu życia,
 - promowanie/wspieranie/dofinansowanie programów profilaktyki z elementami zajęć sportowych,
 - wspieranie kampanii i szkoleń na temat przeciwdziałania przemocy,
 - włączanie się w kampanie i akcje profilaktyczne zarówno o charakterze lokalnym jak i ogólnopolskim,

- finansowanie/organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących alkoholem,
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, obchodów lokalnych dni np. trzeźwości, światowego dnia FAS,
- organizowanie szkoleń członków Komisji i osób aspirujących do pracy w tych strukturach (obowiązek ustawowy),
- organizowanie dla młodzieży, rodziców i nauczycieli szkolnych i pozaszkolnych (środowiskowych) programów profilaktycznych,
- organizowanie dla sprzedawców napojów alkoholowych szkoleń.

Komisja współpracuje z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu,
- Komenda Miejska Policji w Kaliszu,
- Posterunek Policji w Liskowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie,
- Urząd Gminy w Liskowie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie,
- SPZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Liskowie,
- Szkoły i inne placówki oświatowe dla których Gmina Lisków jest organem prowadzącym
- Kościół katolicki i inne związki wyznaniowe,
- Organizacje pozarządowe i inne.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest koordynowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie. Zadania wynikające z Programów realizowane były przez Wójta Gminy Lisków dysponującego środkami finansowymi w ramach Programu. Obsługę administracyjną i prawną Komisji prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie. Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, realizowane jest przez cały rok kalendarzowy 2023 r. w ramach środków finansowych zaplanowanych w budżecie Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określał je Plan wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 - ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi, w rozdziale 85153- zwalczanie narkomanii.

k) Program współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2023 roku.

Program współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2022 roku, zwany dalej Programem, został przyjęty Uchwałą nr XLV/371/2022 Rady Gminy Lisków z dnia 29 grudnia 2022 r.

Celem Programu było określenie czytelnych zasad w zakresie wspierania przez Gminę działań organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Lisków w 2023 roku.

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi realizowana była przede wszystkim w formie zlecenia realizacji zadań publicznych poprzez:

- 1) wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji,
- 2) powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji.

Zgodnie z postanowieniami Programu zasady współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi w 2023 r. opierały się w pierwszej kolejności na zleceniu organizacjom realizacji zadań gminy, które Program określa jako zagadnienia priorytetowe i odbyło się to po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert lub z pominięciem otwartego konkursu ofert, jeżeli przepisy przewidują inny tryb zlecenia.

W 2023 r. z budżetu Gminy Lisków na realizację Programu współpracy przeznaczono:

- zadanie w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – **65.000,00 zł**
- zadanie w zakresie ochrony i promocji zdrowia w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 633 ze zm.) - **35.000,00 zł**,
- zadania w trybie pozakonkursowym – **18.359,85zł**

Łączna wysokość środków finansowych przekazanych z budżetu Gminy Lisków na realizację zadań publicznych przez podmioty to: **118.359,85 zł**.

I. Realizacja zadań publicznych po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert.

- 1) Liczba ogłoszonych konkursów: **2**
- 2) Liczba zawartych umów: **3**
- 3) Liczba beneficjentów zadań: **2**

Zawarto umowy z następującymi organizacjami na realizację zadań publicznych w zakresie kultury fizycznej i sportu po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert:

1) **Towarzystwo Sportowe „Liskowiak„**, – łączna kwota dotacji - **65.000,00 zł** na realizację następujących zadań:

- Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez rekrutację oraz szkolenie sportowe dzieci, młodzieży i dorosłych przez organizacje realizujące zadania z zakresu kultury fizycznej pn. „Petanque w Liskowie 2023”.- **8.000,00 zł**.
- Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez rozwój sportu współzawodnictwo sportowe, treningi sportowe, organizację zawodów i imprez sportowych (m. in. piłka nożna, piłka koszykowa, piłka siatkowa, lekkoatletyka, tenis stołowy i inne) wśród dzieci, młodzieży pn. „Aktywni Liskowianie 2023”– **57.000,00 zł**.

2) **Gminne Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Liskowie** – łączna kwota dofinansowania – **35.000,00 zł** na realizację zadania:

- Realizacja zadań publicznych gminy z zakresu profilaktyki, ochrony i promocji zdrowia pn. „Rehabilitacja lecznicza mieszkańców gminy Lisków w 2023 r.”.

II. Realizacja zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert.

Do Urzędu Gminy w Liskowie w 2023 roku wpłynęło **12 ofert** i zostało zawartych **12 umów**.

- Oferta Stowarzyszenia „Kreatywni Przyjaciele Koźlątkowa” na zorganizowanie zadania publicznego „Piknik Rozpoczęcie Wakacji”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 770 zł. Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta Koła Gospodyń Wiejskich w Wygodzie na zorganizowanie zadania publicznego „Wakacyjny Piknik Pod Akacjami”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 770 zł. Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta Stowarzyszenia „Mieszkańcy Wsi Nadzieź” na zorganizowanie zadania publicznego pikniku pod nazwą „Sąsiedzki Piknik Sołectwa Nadzieź”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 770 zł. Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta stowarzyszenia „Działamy Razem” na zorganizowanie zadania publicznego pod nazwą „Majówka jak za dawnych lat”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 770 zł. Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta stowarzyszenia „Aktywni dla Małgowa” na zorganizowanie zadania publicznego Piknik Rodzinny „Bądźmy Razem”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 770 zł. Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta stowarzyszenia „Aktywni Rodzice” na zorganizowanie zadania publicznego „Piknik Rodzinny Na Zielono”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 770 zł. Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta Stowarzyszenia „Gminne Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Liskowie” na zorganizowanie zadania publicznego „Paczka na Święta 2023”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 3000 zł Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta „Koła Gospodyń Wiejskich w Trzebieniach” na zorganizowanie zadania publicznego „Mikołajki dla dzieci i młodzieży wsi Trzebienie”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 770 zł Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta „Koła Gospodyń Wiejskich w Liskowie” na zorganizowanie zadania publicznego „Zakup przenośnej sceny modułowej”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 2999.85 zł Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta „Koła Gospodyń Wiejskich w Liskowie” na zorganizowanie zadania publicznego „Mali architekci 2023 – warsztaty z robotyki lego w Gminie Lisków”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 4400 zł Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta „Towarzystwa Sportowego Liskowiak” na zorganizowanie zadania publicznego „Turniej Piłki Nożnej „Lisków CUP 2023””. Na to zadanie przeznaczono kwotę 1800 zł Dotację wykorzystano w 100%.
- Oferta „Koła Gospodyń Wiejskich w Ciepielewie” na zorganizowanie zadania publicznego „Piknik Integracyjny”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 770 zł Dotację wykorzystano w 100%.

W 2023 r. zawarto **12 umów** na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert na łączną sumę **18.359,85zł**.

l) Polityka mieszkaniowa w 2023 r.:

Zasoby mieszkaniowe Gminy Lisków – stan w dniu 31.12.2023 r.:

- liczba oddanych do użytku mieszkań komunalnych w 2023 r. (nowych): 0
- liczba oddanych do użytku mieszkań komunalnych (wyremontowanych): 0
- liczba osób oczekujących na mieszkanie komunalne: 0
- 15 mieszkań komunalnych zamieszkałych o powierzchni użytkowej łącznie 730,58 m²,
(1 mieszkanie niezamieszkałe o powierzchni użytkowej 39,68 m²)
- Lokale socjalne: 0

Polityka mieszkaniowa Gminy Lisków funkcjonuje w oparciu o następujące uchwały i zarządzenia:

- Uchwała Nr XXIII/206/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Lisków na lata 2021-2025.
- Zarządzenie Nr 0050.33.2022 Wójta Gminy Lisków z dnia 18.05.2022 r. w sprawie: ustalenia wysokości stawek czynszu za lokale mieszkalne.
- Zarządzenie Nr 0050.29.2011 z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie określenia trybu składania wniosków o lokal mieszkalny.
- Uchwała Nr XII/86/2007 Rady Gminy Lisków z dnia 20.12.2007 roku w sprawie: ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lisków.
- Uchwała Nr V/38/2011 Rady Gminy Lisków z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie: zmiany Uchwały nr XII/86/2007 Rady Gminy Lisków z dnia 20.12.2007 roku w sprawie: ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lisków.
- Zarządzenie Nr 0050.81.2020 Wójta Gminy Lisków z dnia 19.11.2020 r. w sprawie powołania Komisji Mieszkaniowej.

m) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lisków w 2023 roku.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lisków zostało przyjęte Uchwałą Nr XV/150/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 30.01.2020 roku w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lisków.

Na terenie gminy w 2023 r. obowiązywało 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- uchwała Nr IV/28/99 Rady Gminy w Liskowie z dnia 15 marca 1999 roku w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w granicach wsi Żychów, Koźlątków, Strzałków”,
- uchwała Nr IV/29/99 Rady Gminy w Liskowie z dnia 15 marca 1999 roku w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w granicach wsi Małgów Kolonia – Józefów”,

- uchwała Nr IV/30/99 Rady Gminy Lisków z dnia 15 marca 1999 roku w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w granicach wsi Lisków”
- uchwała Nr IX/62/99 Rady Gminy Lisków z dnia 25 listopada 1999 roku w sprawie zatwierdzenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Lisków, w części dotyczącej rurociągu paliwowego Płock- Ostrów Wielkopolski wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- uchwała Nr XIII/82/2000 Rady Gminy Lisków z dnia 20 lipca 2000 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów eksploatacji kruszyw we wsiach: Swoboda, Józefów w gminie Lisków,
- uchwała Nr V/24/2003 Rady Gminy Lisków z dnia 21 marca 2003 roku w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Lisków”,
- uchwała Nr XV/72/2004 Rady Gminy Lisków z dnia 30 czerwca 2004 roku w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Liskowie”.
- uchwała Nr XXIX/259/2021 Rady Gminy Lisków z dnia 11 sierpnia 2021 r. w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisków dla terenu położonego w miejscowości Zakrzyn”.
- uchwała Nr XV/150/2020 Rady Gminy Lisków z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisków.

Ww. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowiły prawo miejscowe, w oparciu o które realizowana była zabudowa na terenie objętym granicami tych planów.

n) Zabytki nieruchome wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

Na terenie gminy Lisków w 2023 r. znajdowało się 10 zabytków wpisanych do rejestru zabytków, 108 zabytków nieruchomych, wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, oraz 1 stanowisko wpisane do rejestru zabytków archeologicznych i objętych strefą konserwatorską. Są to jedne z najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie gminy. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Do rejestru zabytków wpisano najcenniejsze:

Lisków:

- kościół par. pw. Wszystkich Świętych, 1899 – 1901, nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- cmentarz kościelny, nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- ogrodzenie z bramą, k. XIX w, nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- plebania, 2 poł. XIX w., nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- Dom Ludowy, ob. Bank ul. Blizińskiego 42, 1908, nr rej.: 244/Wlkp/A z 14.09.2005
- szkoła rolnicza, ob. Gimnazjum, ul. Blizińskiego 44a, 1913, nr rej.: 84/Wlkp/A z 26.02.2002

- sierociniec, ob. Dom Dziecka, ul. Blizińskiego 96, 1932, nr rej.: 243/Wlkp/A z 1.08.2005

Strzałków:

- kościół fil. pw. NMP, drewn., 1754, nr rej.: 829/Wlkp/A z 24.09.1930 i z 6.12.2010,
- dzwonnica, drewn., 1751, nr rej.: 829/Wlkp/A z 24.09.1930 i z 6.12.2010,
- dawny cmentarz przy kościele, pocz. XVII w, nr rej.: 829/Wlkp/A z 24.09.1930 i z 6.12.2010.

Zakres gminnej ewidencji zabytków:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- stanowiska archeologiczne;
- historyczne układy ruralistyczne wsi, historyczne układy urbanistyczne miasta;
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta miasta (burmistrza, wójta) w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

o) Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2023 roku

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2023 roku został przyjęty Uchwałą Nr XLVIII/382/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 30 marca 2023 roku w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2023 roku. Program na rok 2023 podjęty w celu realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 r.

Na koniec roku 2023 w schronisku w Niedźwiedziu w wyniku dokonanych adopcji nie przebywał żaden pies z terenu Gminy Lisków. Koszty realizacji Programu, w tym koszty utrzymania zwierząt w schronisku, wyniosły w 2023 r. 17 409,00 co stanowi 65,69 % planu, a zaplanowano 26 500 zł.

VI. Realizacja uchwał rady gminy w 2023 roku:

1. Liczba podjętych uchwał w 2023 roku: 78
2. Liczba sesji: 13
3. Liczba posiedzeń poszczególnych komisji:

a) Komisja Rewizyjna odbyła 1 posiedzenie w dniach 16.05.2023 r.

Postępowania kontrolne wynikające z Planu Pracy Komisji Rewizyjnej dotyczyły:

- 1) Kontroli oceny wykonania budżetu Gminy za 2022 rok.
- 2) Kontroli dokumentacji związanej z prowadzonymi inwestycjami w 2022 roku.

Komisja poddała kontroli i ocenie następujące zagadnienia:

- wykonanie dochodów budżetu,
- wykonanie wydatków budżetowych,
- stopień realizacji wydatków majątkowych.,
- wybrane zagadnienia dotyczącą realizowanych zadań inwestycyjnych w 2022 roku.

b) Komisja Budżetu, Rolnictwa i Handlu odbyła 13 posiedzeń (w tym 1 wspólne posiedzenie z Komisją Ładu, Porządku, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Środowiska oraz 12 wspólnych posiedzeń z pozostałymi stałymi komisjami).

c) Komisja Ładu, Porządku, Bezpieczeństwa Publicznego Ochrony Środowiska odbyła 13 posiedzeń (w tym 1 wspólne posiedzenie z Komisją Budżetu, Rolnictwa i Handlu, 1 wspólne posiedzenie z Komisją Zdrowia i Spraw Socjalnych oraz Komisją Oświaty, Kultury i Sportu i 11 wspólnych posiedzeń z pozostałymi stałymi komisjami).

d) Komisja Oświaty, Kultury i Sportu odbyła 13 posiedzeń (z czego 11 posiedzeń wspólnych z pozostałymi komisjami, 1 posiedzenie z Komisją Zdrowia i Spraw Socjalnych oraz 1 posiedzenie z Komisją Ładu, Porządku, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Środowiska oraz Komisją Zdrowia i Spraw Socjalnych).

e) Komisja Zdrowia i Spraw Socjalnych odbyła 13 posiedzeń (w tym 11 wspólnych z pozostałymi komisjami oraz 1 posiedzenie z Komisją Oświaty, Kultury i Sportu oraz 1 posiedzenie z Komisją Ładu, Porządku, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Środowiska oraz Komisją Oświaty, Kultury i Sportu).

f) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w roku 2023 nie odbyła posiedzeń.

W roku 2011 Uchwałą Nr VIII/57/2011 Rada Gminy Lisków określiła tryb i szczegółowe kryteria realizacji zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Uchwała określa tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. W ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy Gminy Lisków bezpośrednio, bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego na terenie Gminy Lisków. Wniosek o realizację inicjatywy lokalnej składany jest do Wójta Gminy w terminie do 30 maja każdego roku. W 2023 roku nie złożono wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy Gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa. Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela.

Rejestr Uchwał Rady Gminy Lisków w 2023 r.

Lp.	Nr i data podjęcia	w sprawie	sposób wykonania
1.	XLVI/372/2023 31.01.2023	zamiany uchwały budżetowej na 2023 r.	wykonano - Wójt Gminy
2.	XLVI/373/2023 31.01.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2023-2034	wykonano - Wójt Gminy
3.	XLVI/374/2023 31.01.2023	ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu będącej podstawą do ustalenia zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i	wykonano - Wójt Gminy

		uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców do przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych	
4.	XLVI/375/2023 31.01.2023	planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat w 2023 roku za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Lisków	wykonano - Wójt Gminy
5.	XLVI/376/2023 31.01.2023	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023	wykonano - Wójt Gminy
6.	XLVI/377/2023 31.01.2023	określenia zasad zwrotu wydatków od osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 i korzystających z pomocy społecznej w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych	wykonano - Wójt Gminy
7.	XLVII/378/2023 27.02.2023	zmiany uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
8.	XLVII/379/2023 27.02.2023	zmiany Uchwały Rady Gminy Lisków Nr XII/136/2019 z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom zatrudnionym w szkołach prowadzonych przez Gminę Lisków dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz kryteria i tryb przyznawania nagród	wykonano - Wójt Gminy
9.	XLVIII/380/2023 30.03.2023	zmiany uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
10.	XLVIII/381/2023 30.03.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2023-2034	wykonano - Wójt Gminy
11.	XLVIII/382/2023 30.03.2023	programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2023 roku	wykonano - Wójt Gminy

12.	XLVIII/383/2023 30.03.2023	wyrażenia woli utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego pod nazwą "Komunalny Związek Transportu Publicznego"	wykonano - Wójt Gminy
13.	XLVIII/384/2023 30.03.2023	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisków dla terenów położonych w miejscowości Lisków	wykonano - Wójt Gminy
14.	XLVIII/385/2023 30.03.2023	niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy funduszu sołectkiego w 2024 roku	wykonano - Wójt Gminy
15.	XLVIII/386/2023 30.03.2023	zmiany Uchwały nr XXXI/280/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania projektu „Strategii Rozwoju Gminy Lisków na lata 2021-2030” oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	wykonano - Wójt Gminy
16.	XLVIII/387/2023 30.03.2023	zmiany uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w sprawie wspólnej realizacji projektu pn. " Program edukacji zdrowotnej, wykrywania zakażeń HBV i HCV oraz szczepień przeciwko WZW typu B na terenie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej", zmienionej uchwałami nr XVII/172/2020 z dnia 25 czerwca 2020 roku, nr XXXIV/302/2022 z dnia 3 lutego 2022 roku oraz nr XLI/349/2022 z dnia 26 października 2022 r.	wykonano - Wójt Gminy
17.	XLVIII/388/2023 30.03.2023	zmiany uchwały Nr XLIII/355/2022 Rady Gminy Lisków z dnia 30 listopada 2022 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
18.	XLIX/389/2023 25.04.2023	zmiany uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
19.	XLIX/390/2023 25.04.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2023-2034	wykonano - Wójt Gminy
20.	XLIX/391/2023 25.04.2023	zaciągnięcia kredytu długoterminowego	wykonano - Wójt Gminy
21.	XLIX/392/2023 25.04.2023	udzielenia pomocy finansowej Województwu Wielkopolskiemu	wykonano - Wójt Gminy

22.	XLIX/393/2023 25.04.2023	przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lisków dla terenu położonego w miejscowości Lisków	wykonano - Wójt Gminy
23.	XLIX/394/2023 25.04.2023	wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości gruntowej położonej w Liskowie	wykonano - Wójt Gminy
24.	XLIX/395/2023 25.04.2023	zmiany uchwały Nr XLVIII/355/2022 Rady Gminy Lisków z dnia 30 listopada 2022 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2023 rok zmienioną Uchwałą Nr XLVIII/388/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 30 marca 2023 roku	wykonano - Wójt Gminy
25.	L/396/2023 24.05.2023	opinii dotyczącej utworzenia i prowadzenia ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt w miejscowości Wygoda, gmina Lisków	wykonano - Wójt Gminy
26.	L/397/2023 24.05.2023	zmiany uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
27.	L/398/2023 24.05.2023	udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na terenie Gminy Lisków	wykonano - Wójt Gminy
28.	L/399/2023 24.05.2023	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia cywilnoprawnego o ustanowieniu klastra energii o nazwie Klaster Energii Ceków - Kolonia - Lisków - Mycielin	wykonano - Wójt Gminy
29.	L/400/2023 24.05.2023	określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Lisków	wykonano - Wójt Gminy
30.	L/401/2023 24.05.2023	programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2023 roku	wykonano - Wójt Gminy
31.	L/402/2023 24.05.2023	zmiany Statutu Zakładu Aktywności Zawodowej "Swoboda"	wykonano - Wójt Gminy
32.	LI/403/2023 19.06.2023	zmiany uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
33.	LI/404/2023 19.06.2023	zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego	wykonano - Wójt Gminy

		Zakładu Opieki Zdrowotnej Gminnego Ośrodka Zdrowia za 2022 rok	
34.	LI/405/2023 19.06.2023	zmiany Uchwały Rady Gminy Lisków nr XLVI/375/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat w 2023 roku za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Lisków	wykonano - Wójt Gminy
35.	LI/406/2023 19.06.2023	udzielenia Wójtowi Gminy Lisków wotum zaufania za 2022 rok	wykonano - Wójt Gminy
36.	LI/407/2023 19.06.2023	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Lisków za 2022 rok	wykonano - Wójt Gminy
37.	LI/408/2023 19.06.2023	udzielenia absolutorium dla Wójta Gminy Lisków z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok	wykonano - Wójt Gminy
38.	LII/409/2023 31.07.2023	uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
39.	LII/410/2023 31.07.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2034	wykonano - Wójt Gminy
40.	LII/411/2023 31.07.2023	wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu na okres 3 lat w trybie bezprzetargowym, lokalu użytkowego położonego w Liskowie przy ul. Ks. W. Blizińskiego 42B	wykonano - Wójt Gminy
41.	LII/412/2023 31.07.2023	utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego pod nazwą "Komunalny Związek Transportu Publicznego"	wykonano - Wójt Gminy
42.	LIII/413/2023 06.09.2023	zmiany uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
43.	LIII/414/2023 06.09.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2034	wykonano - Wójt Gminy
44.	LIII/415/2023 06.09.2023	trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Lisków	wykonano - Wójt Gminy
45.	LIV/416/2023 25.10.2023	zmiany Uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
46.	LIV/417/2023 25.10.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2034	wykonano - Wójt Gminy
47.	LIV/418/2023 25.10.2023	przyjęcia "Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej"	wykonano - Wójt Gminy
48.	LIV/419/2023 25.10.2023	zmiany nr VIII/97/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 12 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia	wykonano - Wójt Gminy

		opłat za korzystani z wychowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych ustalenia opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Lisków	
49.	LV/420/2023 06.11.2023	zmiany uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
50.	LV/421/2023 06.11.2023	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminą Lisków a Gminą Opatówek w sprawie powierzenia zadań z zakresu organizacji publicznego transportu zbiorowego w gminnych przewozach pasażerskich Gminie Opatówek	wykonano - Wójt Gminy
51.	LV/422/2023 06.11.2023	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Kaliskiemu	wykonano - Wójt Gminy
52.	LV/423/2023 06.11.2023	organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej, administracyjnej i organizacyjnej dla samorządowych jednostek organizacyjnych Gminy Lisków	wykonano - Wójt Gminy
53.	LV/424/2023 06.11.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2023-2034	wykonano - Wójt Gminy
54.	LV/425/2023 06.11.2023	zmiany Uchwały Nr XLIX/391/2023 z dnia 25 kwietnia 2023 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego	wykonano - Wójt Gminy
55.	LVI/426/2023 29.11.2023	zamiany uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
56.	LVI/427/2023 29.11.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2034	wykonano - Wójt Gminy
57.	LVI/428/2023 29.11.2023	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na rok 2024	wykonano - Wójt Gminy
58.	LVI/429/2023 29.11.2023	obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawę do obliczenia podatku rolnego w 2024 roku	wykonano - Wójt Gminy
59.	LVI/430/2023 29.11.2023	określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2024 rok	wykonano - Wójt Gminy
60.	LVI/431/2023 29.11.2023	zmiany Uchwały Nr LV/422/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 6 listopada 2023 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Kaliskiemu	wykonano - Wójt Gminy
61.	LVI/432/2023 29.11.2023	przyjęcia gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	wykonano - Wójt Gminy

62.	LVI/433/2023 29.11.2023	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego za zakup posiłku i żywności dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	wykonano - Wójt Gminy
63.	LVI/434/2023 29.11.2023	określenia zasad zwrotu wydatków od osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 i korzystających z pomocy społecznej w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych	wykonano - Wójt Gminy
64.	LVI/435/2023 29.11.2023	uchwalenia „Programu współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 571) na rok 2024 ”	wykonano - Wójt Gminy
65.	LVI/436/2023 29.11.2023	wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników i kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Lisków	wykonano - Wójt Gminy
66.	LVI/437/2023 29.11.2023	zmiany Uchwały nr 48/386/2023 z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 31/280/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania projektu „Strategii Rozwoju Gminy Lisków na lata 2021-2030” oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu	wykonano - Wójt Gminy
67.	LVII/438/2023 20.12.2023	zmiany uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
68.	LVII/439/2023 20.12.2023	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2024-2034	wykonano - Wójt Gminy
69.	LVII/440/2023 20.12.2023	uchwały budżetowej na rok 2024	wykonano - Wójt Gminy
70.	LVII/441/2023 20.12.2023	przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Lisków na lata 2024-2028	wykonano - Wójt Gminy

71.	LVII/442/2023 20.12.2023	uchwały zmieniającej Uchwałę Rady Gminy Lisków Nr XXXIX/329/2022 z dnia 3 sierpnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie w formie darowizny na rzecz Gminy Lisków nieruchomości zabudowanej stanowiącej działkę nr 102 położonej w miejscowości Pyczek	wykonano - Wójt Gminy
72.	LVII/443/2023 20.12.2023	zatwierdzenia Planów Pracy Komisji Stałych Rady Gminy Lisków	wykonano - Wójt Gminy
73.	LVII/444/2023 20.12.2023	zmiany Uchwały Nr XXXV/307/2022 Rady Gminy Lisków z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres od 1 kwietnia 2022 roku do dnia 31 grudnia 2025 roku programu wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych	wykonano - Wójt Gminy
74.	LVII/445/2023 20.12.2023	zmiany Uchwały Nr LVI/430/2023 Rady Gminy Lisków z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2024 rok	wykonano - Wójt Gminy
75.	LVIII/446/2023 29.12.2023	zmiany uchwały budżetowej na 2023 rok	wykonano - Wójt Gminy
76.	LVIII/447/2023 29.12.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2023-2034	wykonano - Wójt Gminy
77.	LVIII/448/2023 29.12.2023	ustalenia wydatków budżetowych, które nie wygasają z końcem roku budżetowego 2023	wykonano - Wójt Gminy
78.	LVIII/449/2023 29.12.2023	zatwierdzenia planu finansowego Zakładowego Funduszu Aktywności Zakładu Aktywności Zawodowej „SWOBODA” na 2024 rok	wykonano

VII. Podsumowanie

Podsumowując 2023 rok w naszej gminie, z pewnością stwierdzić należy, że był on owocny w wydarzenia, zadania i inwestycje, tworzące wizerunek przyjaznej wszystkim mieszkańcom gminy. Nasze doświadczenie w pracy samorządowej, zaangażowanie oraz

aktywność, dały możliwość pozyskania kolejnych zewnętrznych środków finansowych, co pozwoliło na znaczące zwiększenie budżetu Gminy. Dzięki temu, przy ogromnym zaangażowaniu radnych, sołtysów, społeczników Gminy Lisków, doświadczeniu i wiedzy pracowników Urzędu, instytucji gminnych oraz samych Mieszkańców, możliwa była realizacja wielu przedsięwzięć. Ponadto dzięki dofinansowaniu z różnych urzędów i instytucji, efektywnie wydatkowaliśmy nasze środki budżetowe, tak aby każdą złotówkę pomnożyć. Środki dla naszej gminy wyasygnowały liczne Ministerstwa, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Wojewoda Wielkopolski, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Starosta Kaliski. Wspierali nas Posłowie i Senatorowie Ziemi Kaliskiej, osoby kierujące instytucjami publicznymi wojewódzkimi i powiatowymi, koleżanki i koledzy burmistrzowie, wójtowie gmin powiatu kaliskiego oraz przyjaźni ludzie, kierując ku nam dobre rady, wskazówki i pomysły, wielokrotnie spożytkowane z korzyścią dla Naszej Małej Ojczyzny. Gmina Lisków zaznaczyła istotne miejsce na samorządowej mapie Powiatu Kaliskiego.

Podsumowanie działań inwestycyjnych w 2023 roku rozpoczę od budowy i przebudowy dróg gminnych. Dla uzyskania najkorzystniejszej ceny, przetarg drogowy z 2023 roku obejmował zakres przebudowy aż 10 odcinków dróg w sołectwach: Lisków, Józefów, Małgów, Swoboda, Strzałków, Koźlątków i Zakrzyn. Ostateczny koszt tej inwestycji to 6.338.980,68 zł. W tej kwocie znalazły się drogi powiązane z wykonaną wcześniej kompleksową przebudową ul. Twórców Liskowa oraz przebudową drogi gminnej w Strzałkowie zakończonej funkcjonalnym parkingiem przy miejscowym cmentarzu. Pozostałe prace drogowe wykonano w Chrustach i Zakrzymie-Kolonii, przeznaczając na to 1.615.063,77 zł.

Inwestycja drogowa prowadzona przez Powiat Kaliski polegała na przebudowie drogi powiatowej Zakrzym-Młynisko na odcinku 3,5 km. W ramach zadania wykonano poszerzenie jezdni, warstwę wiążącą, wyrównawczą oraz ścieralną. Usunięto kolizje z sieciami. Wykonano chodniki oraz wydzielono pas ruchu dla rowerów. Dofinansowanie Gminy Lisków wyniosło 600.000,00 zł, a całkowita kwota inwestycji 8.415.002,00 zł.

Z kolei wodociągi gminne zapewniające mieszkańcom wodę o bardzo dobrej jakości z dwóch Stacji Uzdatniania w Liskowie i Strzałkowie, to wynik dużych środków zaangażowanych w inwestycje i bieżącą eksploatację systemu. I tak w 2023 roku wybudowaliśmy dwa odcinki wodociągów w Zakrzymie – Kolonii i Anopolu o długości sieci 1246 metrów oraz w Małgowie i Małgowie - Kolonii o długości wodociągu 971 m za kwotę 421.977,00 zł. W 2023 roku w Liskowie przy ul. Leśnej wykonano również podczas jednej inwestycji 2042 m kanalizacji sanitarnej i 987 m wodociągu za kwotę 1.497.113,00 zł. Natomiast w ramach tego samego zadania już w 2024 roku rozpoczniemy za kwotę **3.675.000,00 zł** przebudowę i wyposażenie w nowe urządzenia stacji uzdatniania wody w Strzałkowie, przebudowę sieci wodociągowej przy ulicy Rzgowskiej, gdzie usuniemy rury azbestowe oraz ciekawą i proekologiczną inwestycję budowy instalacji wody deszczowej o pojemności 100 m³ wraz z instalacją do podlewania naszego urokliwego Parku Miododajnego, zapewniającą oszczędność wody. Projekty te zostały dofinansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Popularna liskowska „Budowlanka”, czyli obecny Zespół Szkół nr 1 w Liskowie w 2023 roku obchodził swoje 100-lecie. 3 czerwca 2023 r. w Zespole Szkół nr 1 w Liskowie dzięki

inicjatywie **Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego Krzysztofa Grabowskiego** odbył się Zjazd Absolwentów „Budowlanki” i „Rachunkowości”, na którym świętowano **100-lecie szkoły**. Z tej okazji Organizatorzy przygotowali wiele atrakcji dla uczestników zjazdu m.in. występy artystyczne, spotkania w klasach, odsłonięcie pamiątkowej tablicy, koncert oraz zabawę taneczną, **wmurowano kapsułę czasu**, przy nowo odbudowanej historycznej liskowskiej bramie wjazdowej. Instytucja podczas swojego istnienia wносиła zawsze duży wkład w życie kulturalne Liskowa i wykształciła blisko 13.000 uczniów. Tym bardziej cieszy fakt, iż szkoła przystąpiła do realizacji wielkiej inwestycji o znaczeniu ogólnopolskim, a mianowicie do budowy Branżowego Centrum Umiejętności. Centrum w Liskowie będzie jedynym w naszym kraju zajmującym się zagadnieniami mechanizacji rolnictwa, powstałym w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Kształcić się w nim będą nie tylko uczniowie, ale również studenci, nauczyciele kształcenia zawodowego i osoby dorosłe, które będą chciały przekwalifikować się, czy też podnieść swoje umiejętności z zakresu mechanizacji rolnictwa. Całkowita **wartość projektu** to aż **16 milionów złotych**, w tym 13 mln zł pozyskano ze środków zewnętrznych, a blisko 3 mln zł, to wkład własny Powiatu Kaliskiego.

W 2023 rozbudowaliśmy Halę Widowiskowo-Sportową w Liskowie na potrzeby rehabilitacji i oświaty. Zyskaliśmy dzięki temu nowe pomieszczenia klasowe dla Szkoły Podstawowej w Liskowie oraz dodatkowe pomieszczenia dla Zakładu Rehabilitacji Leczniczej mieszczącego się również w budynku hali. Dzięki inwestycji powstała strefa dostosowana do wymogów sanitarnych z oddzielnym węzłem szatniowo – sanitarnym z przeznaczeniem na ciepłolecznictwo i hydroterapię, posiadająca saunę, suchą, saunę infrared, tężnię solankową oraz wannę hydroterapeutyczną. Podczas tej inwestycji rozbudowaliśmy również Szkołę Podstawową w Zakrzymie, wzbogacając ją o większą salę gimnastyczną i dodatkowe pomieszczenia klasowe. Wyremontowaliśmy również korytarze oraz toalety. W Szkole Podstawowej w Strzałkowie wyremontowaliśmy łazienki i wykonaliśmy utwardzenie placu przy szkole. Całkowita wartość inwestycji to 5.278.279,91 zł.

Tak jak każdego roku, tak i w 2023 roku wspieraliśmy z budżetu gminy działalność naszych lokalnych stowarzyszeń, czy kół gospodyń wiejskich, zajmujących się różnorodną tematyką życia publicznego i aktywnie współpracujących z samorządem gminy. Były to: Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Liskowie, Towarzystwo Sportowe „Liskowiak”, jednostki OSP: w Ciepielewie, Koźlątkowie, Liskowie - będącego w Krajowym Systemie Ratowniczo - Gaśniczym, Strzałkowie, Trzebieniach, Zakrzymie i Żychowie. Wspieraliśmy także stowarzyszenia promujące swoje miejscowości: Kreatywni Przyjaciele Koźlątkowa, Aktywni dla Małgowa, Aktywni Rodzice ze Strzałkowa, Działamy Razem z Pyczku. Poza stowarzyszeniami, wspomagamy także 11 Kół Gospodyń Wiejskich. Dotacje z budżetu gminy na swoją działalność otrzymywały: ośrodek pomocy społecznej, Publiczny Żłobek, Przedszkole, Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka.

W 2023 r. wsparliśmy kwotą 35.000 złotych nasz Zakład Rehabilitacyjny poprzez zakup platformy stabilnometrycznej, umożliwiającej diagnozowanie oraz treningi równowagi. Warty przytoczenia są ciekawe projekty zrealizowany przez KGW w Liskowie w 2023 r., tj.: „Danie Wspólnych Chwil” z Fundacji Biedronki, który umożliwił realizację sześciu spotkań dla seniorów z naszej gminy za łączną kwotę 8.000,00 zł, a także projekt „Posmakuj

Dobrodziejstw z Lasu z KGW w Liskowie“ realizowany podczas dożynek gminno-parafialnych w 2023 r., dofinansowany przez Lasy Państwowe na kwotę 10.000,00 zł. Ciekawą inicjatywą był projekt o wartości 23.060.00 zł pn. „Międzypokoleniowa Edukacja i Integracja”, w ramach którego seniorzy i młodzież z terenu gminy Lisków uczestniczyli w cyklu wspólnych warsztatów florystycznych, artystycznych, kulinarnych i komputerowych oraz zakupionych zostało 7 laptopów i 6 komputerów. W liskowską tradycję wpisał się cykl warsztatów dla dzieci „**Mali Architekci – warsztaty z robo-tyki lego w Gminie Lisków**” organizowany we współpracy z KGW w Liskowie. Kreatywne warsztaty dla dzieci z programowania i robotyki rozwijają pasje w dziedzinie kompetencji cyfrowych i projektowania, z których w 2023 r. skorzystała 40 osobowa grupa dzieci. Z kolei owocna współpraca z Towarzystwem Sportowym Liskowiak pozwoliła również na realizację wielu ważnych dla naszej gminy przedsięwzięć sportowych. Nie sposób tu nie wspomnieć o pozyskanym dofinansowaniu w wysokości 183.889,44 zł na zadanie pn. "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność objętego PROW na lata 2014-2020" obejmujące montaż w 2024 r. czterech słupów oświetleniowych na boisku sportowym ul. Ogrodowa.

Dzięki dobrej współpracy z KGW w Ciepielewie, Koźlątkowie, Liskowie i Wygodzie udało się zrealizować w 2023 r. zadanie z Funduszu Sprawiedliwości pn. „Jestem Bezpieczny w Gminie Lisków”, obejmujące organizację pikników i zakup czterech namiotów plenerowych, materiałów promocyjnych i gadżetów. Całkowita wartość projektu to 26 200,00 zł.

Nasi strażacy co roku pozyskują nowy sprzęt, a rok 2023 był wyjątkowy dla jednostki OSP Lisków, ponieważ udało się zakupić fabrycznie nowy ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy marki MAN TGM typ GCBA za 1.253.985,00 zł. Nabycie tego auta dla strażaków możliwe było dzięki dofinansowaniu ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz w formie dotacji z Gminy Lisków w kwocie aż 603.985,00 zł. Ponadto z Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kaliszu druhowie OSP w Strzałkowie oraz OSP w Koźlątkowie otrzymali po 2 sztuki latarek na potrzeby prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych, a dodatkowo OSP w Strzałkowie wzbogaciła się również w sprzęt za kwotę 18.042,23 zł, z czego 18.000,00 zł to dotacja z WFOŚiGW w Poznaniu. W ramach programów Wielkopolska Odnowa Wsi oraz Pięknieje Wielkopolska Wieś powstała Tężnia Solankowa w Parku Miododajnym w Liskowie, plac w centrum Zakrzyna z altaną i grillem, zagospodarowaliśmy teren na cele rekreacyjne w Koźlątkowie, wykonaliśmy instalację do gromadzenia deszczówki oraz adaptację ściany w Domu Kultury w Małgowie na kino plenerowe, wyposażyliśmy Koła Gospodyń Wiejskich w różnorodny sprzęt do organizacji bieżącej i plenerowej działalności. Natomiast w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) zorganizowaliśmy w 2023 roku wyjazd pn. „Poznajemy kulturę i tradycję beskidzkiej krainy – wyjazd studyjny”.

Kolejne projekty zrealizowane w 2023 r. przez nasze stowarzyszenia to między innymi:

- „Małgów odnowimy, miejsce integracji zapewnimy” – Przygotowanie podłoża do projekcji filmów, wartość projektu 29.990,00 zł;
- „O zdrowie dbamy, tężnie stawiamy - stworzenie miejsca do rekreacji i wspólnego wypoczynku w sołectwie Lisków” – projekt obejmujący zakup tężni solankowej za kwotę 121.770,00 zł;

- „Parasol kupujemy i festyn w sołectwie Małgów organizujemy” – zakup 4 parasoli za kwotę 11.070,00 zł;

- „Głośniki i oświetlenie kupimy, estradę w sołectwie Koźlątków stworzymy” projekt obejmujący zakup przenośnego głośnika JBL oraz 6 szt. oświetlenia estradowego.

Ważnym wydarzeniem 2023 roku poświęconym dziełu i życiu ks. Wacława Blizińskiego był zorganizowany we wrześniu 2023 r. I Kongres Ks. Prałata Wacława Blizińskiego. Pierwszy dzień Kongresu odbył się w Zespole Szkół Nr 1 w Liskowie, natomiast drugi na Uniwersytecie Kaliskim im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego. Podczas dwóch dni Kongresu odbyły się 2 główne debaty oraz 16 debat tematycznych.

Wszystkie nasze działania podnoszą jakość życia społecznego, dlatego tradycją stała się także organizacja ciekawych i niespotykanych „Objazdowych Wakacji”, czyli programu wakacyjnego realizowanego w sołectwach Gminy Lisków. Taka forma gwarantuje udział większej liczby uczestników, ponieważ wszystkie te atrakcje przyjeżdżają do miejsca ich zamieszkania. Oprócz objazdowych wakacji, odbywają się u nas także Wakacyjne Pikniki. Organizujemy gminne półkolonie dla dzieci z naszych szkół, a także dofinansowujemy półkolonie z językiem angielskim. Oryginalną atrakcją nie tylko dla najmłodszych jest nasz kultowy labirynt z kukurydzy.

Nie wszędzie to zobaczysz.....Bo to właśnie w Liskowie są wyjątkowe miejsca integracji otwarte dla wszystkich mieszkańców i instytucji. Mamy oczywiście na myśli budynek, w którym mieści się Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, strażnica, sala widowiskowa, sala sesyjna, sala muzyczna oraz nowoczesne zaplecze kuchenne. Jest w Liskowie nowoczesna hala widowiskowo-sportowa, kompleks boisk sportowych ze sztuczną nawierzchnią oraz boiska trawiaste, place zabaw.

W strukturach GOK-u w Liskowie działają m.in. Orkiestra Dęta, Zespół i Kapela „Liskowianie”, Zespół Śpiewaczy „Liskowiaczy”, Zespoły Tańca Towarzyskiego, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Liskowie, Regionalna Izba Pamięci Gminy Lisków „Dziedzictwo Ziemi Liskowskiej” oraz Wiejski Dom Kultury w Małgowie. Co roku GOK organizuje widowiska, koncerty, wycieczki krajowe i zagraniczne, biesiady, pikniki i festiwale, a także przeglądy piosenki połączone z nagraniem płyty przez laureatów. Wyjątkowym wydarzeniem organizowanym od dwóch lat są jesienne góralskie biesiady ze znanymi zespołami muzycznymi takimi jak: Baciary (2022) i Zbóje (2023).

Dobrze na naszym terenie czują się instytucje powiatowe: Dom Dziecka, Środowiskowy Dom Samopomocy, Dom Pomocy Społecznej oraz prywatne: Dom Seniora Bursztynowe Zacisze oraz rozpoczęta przez Fundację „Z Godnością” nowa inwestycja polegająca na zmianie sposobu użytkowania dawnego budynku „Rachunkowości” na funkcję usług medycznych i pomocy społecznej. A od 20 lat działa z wielkim sukcesem Zakład Aktywności Zawodowej „Swoboda”, zatrudniający 33 osoby niepełnosprawne i 12 osób kadry, a zasięg zatrudnienia obejmuje 6 gmin powiatu kaliskiego, a nawet gminę Kawęczyn.

Liczby i tematy działań na pewno przemawiają do każdego, ale warto zauważyć też jak wiele osób było zaangażowane w przygotowanie i realizację gminnych przedsięwzięć. Wiele z tych przedsięwzięć to rozbudowa różnorodnej infrastruktury, ale wiele to spełnienie pasji czy zainteresowań mieszkańców Gminy Lisków. Pamięamy bowiem, że Gmina to terytorialna

wspólnota mieszkańców wyposażona w określone kompetencje i dysponująca własnym budżetem. A jak z tego korzystaliśmy w ubiegłym roku pokazuje ten Raport.

Lisków, dn. 28.05.2024 r.